

WFOŚiGW

POZNAŃ

WOJEWÓDZKI FUNDUSZ
OCHRONY ŚRODOWISKA
I GOSPODARKI WODNEJ
W POZNANIU

Prognoza oddziaływania na środowisko
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
dla Gminy Złotów
na lata 2022-2025
z perspektywą do roku 2029

Autor: Magdalena Strzyżewska

Data sporządzenia prognozy: 09.03.2023 r.

Wykonawca:

Studio Analiz Środowiskowych Magdalena Strzyżewska

biuro@sasmg.pl

www.sasmg.pl

**Opracowanie Programu ochrony środowiska dla Gminy Złotów na lata
2022-2025 z perspektywą do roku 2029
oraz Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony
środowiska dla Gminy Złotów na lata 2022-2025 z perspektywą do roku
2029 dofinansowano ze środków
Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej**

SPIS TREŚCI

1. Wstęp	5
1.1. Cel i zakres opracowania	5
2. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami	8
2.1. Zawartość projektowanego dokumentu	8
2.2. Cele i zakres projektowanego dokumentu	8
2.3. Powiązania z dokumentami strategicznymi (krajowymi)	10
2.4. Powiązania z dokumentami strategicznymi (regionalnymi i lokalnymi)	15
3. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy	19
4. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	19
4.1 Gospodarowanie wodami i gospodarka wodno-ściekowa	19
Potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	28
4.2 Ochrona klimatu i jakości powietrza	30
P otencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	34
4.3 Zagrożenia hałasem	35
P otencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	38
4.4 Promieniowanie elektromagnetyczne	39
P otencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	40
4.5 Poważne awarie i zagrożenia naturalne	41
Potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	44
4.6 Zasoby przyrodnicze	44
P otencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	50
4.7 Gleby	50
P otencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	51
4.8 Zasoby geologiczne	52
P otencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	57
4.9 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	57
P otencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	59
5. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	61
6. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu	61

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym	61
Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu krajowym	65
7. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	65
8. Przewidywane znaczące oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz na środowisko	70
8.1 Oddziaływania na obszary i obiekty chronione oraz różnorodność biologiczną	83
8.2 Oddziaływanie na jakość powietrza i klimat	84
8.3 Oddziaływanie na ludzi	85
8.4 Oddziaływanie na zwierzęta i rośliny	86
8.5 Oddziaływanie na wody	87
8.6 Oddziaływanie na dobra materialne i zabytki.....	88
8.7 Oddziaływanie na zasoby naturalne	88
8.8. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i krajobraz	89
9. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko	89
10. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru	92
11. Potencjalne oddziaływanie transgraniczne.....	93
12. Przewidywane metody analizy skutków realizacji programu	93
13. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.....	95

1. WSTĘP

1.1. CEL I ZAKRES OPRACOWANIA

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do projektu *Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Złotów na lata 2022-2025*.

Przedmiotowa prognoza oddziaływania na środowisko sporządzona została w związku z zakwalifikowaniem *Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Złotów na lata 2022-2025* do jednego z dokumentów wymienionych w art. 46 oraz w związku z art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029, ze zm.).

Zgodnie z zapisami artykułu 46 Ustawy OoŚ, przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty:

- 1) studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz planu zagospodarowania przestrzennego, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, a także koncepcji rozwoju kraju, strategii rozwoju, programu, polityki publicznej i dokumentu programowego, z zakresu polityki rozwoju, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- 2) polityki, strategii, planu i programu w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywany lub przyjmowany przez organy administracji, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- 3) polityki, strategii, planu i programu innego niż wymienione w pkt 1 i 2, którego realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000, jeżeli nie jest on bezpośrednio związany z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynika z tej ochrony.

Zakres prognozy powinien być zgodny z art. 51 ust. 2 i art. 52 ust. 1 i 2 ustawy o oś i zawierać:

1. informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
2. informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
3. propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,

d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,

e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

Prognoza powinna również określić:

a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,

b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,

c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,

d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,

e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:

– różnorodność biologiczną,

– ludzi,

– zwierzęta,

– rośliny,

– wodę,

– powietrze,

– powierzchnię ziemi,

– krajobraz,

– klimat,

– zasoby naturalne,

– zabytki,

– dobra materialne

– z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Przedstawia również:

a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji

projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,

b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem z dnia 27.12.2022 r. (znak pisma: WOO-III.410.1053.2022.MM.1) uzgodnił szczegółowy zakres prognozy.

2. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

2.1. ZAWARTOŚĆ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Złotów sporządzono w celu zaplanowania działań zmierzających do zachowania dobrego stanu oraz poprawy jakości środowiska naturalnego. Dodatkowym celem było również przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska. Sam obowiązek sporządzenia tego typu dokumentu wynika z przepisów prawa. Na podstawie opracowanej diagnozy i analizy dokumentów wyższego rzędu zarówno na szczeblu europejskim i krajowym, a także lokalnym sformułowano priorytety ekologiczne:

- poprawa jakości powietrza atmosferycznego;
- ochrona powierzchni ziemi;
- ochrona przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym;
- ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu;
- przeciwdziałanie awariom;
- edukacja ekologiczna,

a także kierunki interwencji finansowane w całości lub częściowo ze środków pozostających w dyspozycji samorządu gminy. Obejmują one zarówno zadania o charakterze organizacyjno-prawnym, jak i inwestycyjnym.

2.2. CELE I ZAKRES PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Dzięki wyznaczeniu i identyfikacji problemów możliwe było określenie celów, do jakich należy dążyć w ciągu najbliższych 4 lat wdrażania *Programu ochrony środowiska dla Gminy Złotów na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029*. Cele programu ochrony środowiska dla Gminy Złotów to:

- Zapewnienie mieszkańcom dostępu do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej poprzez prowadzenie racjonalnej gospodarki wodnościekowej,
- Niedopuszczenie do pogorszenia stanu wód i ograniczenie ryzyka powodziowego,
- Dobra jakość powietrza atmosferycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm - osiągnięcie poziomu docelowego benzo(a)piranu, pyłu zawieszony PM_{2,5} oraz PM₁₀,
- Osiągnięcie poziomu celu długoterminowego dla ozonu,
- Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych,

- Dobry stan klimatu akustycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm poziomu hałasu,
- Zachowanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych norm,
- Utrzymanie stanu bez incydentów o znamionach poważnej awarii,
- Zachowanie bioróżnorodności i ochrona walorów przyrodniczych,
- Zwiększanie świadomości ekologicznej w społeczeństwie,
- Zapobieganie degradacji gleb poprzez właściwe użytkowanie, zabiegi ochronne i rekultywację,
- Racjonalizacja gospodarki odpadami,
- Usunięcie wyrobów azbestowych z obszaru Gminy.

W celu osiągnięcia powyższych celów planowana jest realizacja następujących zadań własnych i monitorowanych:

- „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej z przepompowniami ścieków w miejscowościach Bielawa, Krzywa Wieś i Grodno”,
- „Budowa kanalizacji sanitarnej w m. Międzybłocie”,
- „Modernizacja Stacji Podnoszenia Ciśnienia w m. Stawnica (Zabajka)”,
- „Budowa nowych sieci wodociągowych i kanalizacyjnych”,
- „Ochrona zasobów wody ze zlewni rzeki Noteć na terenie ZIT MOF Piły – Badanie i przeciwdziałanie degradacji Jeziora Piaskowego (zakres zadania w granicach Gminy Złotów)”,
- „Ochrona zasobów wody ze zlewni rzeki Noteć na terenie ZIT MOF Piły – kompleksowe oczyszczanie Jeziora Zaleskiego (zakres zadania w granicach Gminy Złotów)”,
- „Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej Gminy m.in. Szkoły w świętej, szkoły w Stawnicy i OSP w Świętej”,
- „Modernizacja oświetlenia ulicznego pod kątem zwiększenia jego energooszczędności”,
- „Obniżenie poziomu niskiej emisji w Gminie Złotów poprzez wymianę źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych i usługowych”,
- „Kontrola realizacji uchwały ograniczającej stosowanie paliw stałych”,
- „Montaż OZE w budynkach użyteczności publicznej”,
- „Budowa dróg/ścieżek rowerowych”,
- „Modernizacja nawierzchni dróg gminnych”,
- „Likwidacja wyrobów zawierających azbest z budynków mieszkalnych, inwentarskich i gospodarczych na terenie Gminy Złotów”,

- „Zastosowanie OZE na potrzeby budynków mieszkalnych oraz usługowych i produkcyjnych”,
- „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 188 Klukowo-Krajenka w zakresie budowy ścieżki rowerowej (zadanie w granicach Gminy Złotów)”,
- „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 189 Złotów – Błękwit w zakresie budowy ścieżki rowerowej (zadanie w granicach Gminy Złotów)”,
- „Ograniczenie ilości odpadów zmieszanych powstających na terenie gminy na rzecz ilości odpadów segregowanych poprzez utworzenie Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów w Gminie Złotów”.

2.3. POWIĄZANIA Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI (KRAJOWYMI)

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Złotów realizuje cele i jest powiązany z szeregiem dokumentów szczebla krajowego. Najważniejsze z nich to:

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)¹

Wiodącą zasadą Strategii jest zrównoważony rozwój całego kraju w wymiarze gospodarczym, społecznym, środowiskowym i terytorialnym. Wśród obszarów wpływających na osiągnięcie celów Strategii wymieniono m.in. środowisko. Celem jest wzrost efektywności środowiskowego potencjału rozwoju, pozwalający na użytkowanie go dla zaspokojenia aktualnych potrzeb rozwojowych i wzrostu jakości życia oraz zachowania zasobów rozwojowych dla przyszłych pokoleń. Wymaga to wiedzy, innowacyjnego podejścia w rozwiązywaniu problemów oraz takiego gospodarowania zasobami nieodnawialnymi, aby można je było utrzymywać w optymalnym stanie. Oczekiwane rezultaty działań obejmują stopniowe zmniejszenie emisji zanieczyszczeń, zwiększenie ilości retencjonowanej wody do 15–20%, poprawę stanu jednolitych części wód, poprawę jakości zarządzania obszarami Natura 2000, zmniejszenie konfliktogenności ochrony zasobów przyrodniczych oraz wykorzystanie surowcowe odpadów komunalnych. W strategii wskazano również kierunki interwencji, które pozwolą na osiągnięcie założonych celów.

¹ Uchwała nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie przyjęcia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)

Strategii produktywności 2030²

Celem głównym *Strategii Produktywności 2030* jest progresywny, zrównoważony i inkluzywny wzrost produktywności oparty na wykorzystaniu wiedzy oraz nowych technologii, zwłaszcza cyfrowych.

Kierunki interwencji Strategii podporządkowane są siedmiu obszarom. Z punktu widzenia opracowania *Programu* najważniejsze cele szczegółowe dotyczą obszaru „Zasoby naturalne”:

- Wzrost wydajności surowcowej gospodarki,
- Wzrost wykorzystania surowców odnawialnych i biomasy w gospodarce.

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku³

Głównym celem polityki transportowej przedstawionej w *Strategii* jest zwiększenie dostępności transportowej w Polsce oraz poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu i efektywności sektora transportowego przez utworzenie spójnego, zrównoważonego, innowacyjnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego na poziomie krajowym, europejskim i globalnym.

W *Strategii* określono działania wymagane do osiągnięcia celu głównego, m. in.:

- zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności (chodzi m.in. o promocję transportu zbiorowego),
- ograniczania negatywnego wpływu transportu na środowisko.

Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030⁴

Celem SZRWRI 2030 jest rozwój gospodarczy wsi umożliwiający trwały wzrost dochodów jej mieszkańców przy minimalizacji rozwarstwienia ekonomicznego, społecznego i terytorialnego oraz poprawie stanu środowiska naturalnego. Dążenie do osiągnięcia celu głównego będzie realizowane poprzez działania przypisane do celów szczegółowych:

- Cel szczegółowy I. Zwiększenie opłacalności produkcji rolnej i rybactwej,

² Uchwała nr 154 Rady Ministrów z dnia 12 lipca 2022 r. w sprawie przyjęcia „Strategii produktywności 2030”

³ Uchwała nr 105 Rady Ministrów z dnia 24 września 2019 r. w sprawie przyjęcia "Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku"

⁴ Uchwała nr 123 Rady Ministrów z dnia 15 października 2019 r. w sprawie przyjęcia "Strategii zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030" (M.P. 2019, poz. 1150)

- Cel szczegółowy II. Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska,
- Cel szczegółowy III. Rozwój przedsiębiorczości, pozarolniczych miejsc pracy i aktywnego społeczeństwa.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030⁵

Dokument wyznacza cele polityki rozwoju regionalnego, w tym wobec obszarów wiejskich i miejskich, oraz definiuje ich relacje w odniesieniu do innych polityk publicznych o wyraźnym terytorialnym ukierunkowaniu. Celem głównym polityki regionalnej, określonym w KSRR, jest efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co stworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym.

Cel główny polityki regionalnej do roku 2030 realizowany będzie w oparciu o uzupełniające się trzy cele szczegółowe:

- I Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym,
- II Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych,
- III Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.

Polityka Energetyczna Polski do 2040 (PEP2040)⁶

Polityka Energetyczna Polski do 2040 wyznacza ramy transformacji energetycznej w Polsce i zawiera strategiczne przesądzenia w zakresie doboru technologii służących budowie niskoemisyjnego systemu energetycznego. Niskoemisyjna transformacja energetyczna przewidziana w PEP2040 inicjować będzie szersze zmiany modernizacyjne całej gospodarki, gwarantując bezpieczeństwo energetyczne, dbając o sprawiedliwy podział kosztów i ochronę najbardziej wrażliwych grup społecznych.

Poprzez realizację celów i działań wskazanych w PEP2040 przeprowadzona zostanie niskoemisyjna transformacja energetyczna, oparta na trzech filarach:

- Sprawiedliwa transformacja,

⁵ Uchwała nr 102 Rady Ministrów z dnia 17 września 2019 r. w sprawie przyjęcia "Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 (M.P. 2019, poz. 1060)

⁶ Obwieszczenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 2 marca 2021 r. w sprawie polityki energetycznej państwa do 2040 r., MONITOR POLSKI 2021 R. POZ. 264

- Zeroemisyjny system energetyczny,
- Dobra jakość powietrza.

Cele szczegółowe PEP2040 odnoszą się do:

- CEL SZCZEGÓŁOWY 1. Optymalne wykorzystanie własnych zasobów energetycznych,
- CEL SZCZEGÓŁOWY 2. Rozbudowa infrastruktury wytwórczej i sieciowej energii elektrycznej,
- CEL SZCZEGÓŁOWY 3. Dywersyfikacja dostaw i rozbudowa infrastruktury sieciowej gazu ziemnego, ropy naftowej i paliw ciekłych,
- CEL SZCZEGÓŁOWY 4. Rozwój rynków energii,
- CEL SZCZEGÓŁOWY 5. Wdrożenie energetyki jądrowej,
- CEL SZCZEGÓŁOWY 6. Rozwój odnawialnych źródeł energii,
- CEL SZCZEGÓŁOWY 7. Rozwój ciepłownictwa i kogeneracji,
- CEL SZCZEGÓŁOWY 8. Poprawa efektywności energetycznej.

Za globalną miarę realizacji celu PEP2040 przyjęto szereg wskaźników, m.in. :

- co najmniej 23% OZE w końcowym zużyciu energii brutto w 2030 r.,
- ograniczenie emisji GHG o 30% do 2030 r. (w stosunku do 1990 r.),
- zmniejszenie zużycia energii pierwotnej o 23% do 2030 r.,

Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030⁷

Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030 został przyjęty przez Komitet do Spraw Europejskich na posiedzeniu w dniu 18 grudnia 2019 r. „*Krajowy plan na Rzecz energii i klimatu*” przygotowany został z myślą o ustanowieniu stabilnych ram będących sprzyjającym otoczeniem dla zrównoważonej, ekonomicznie efektywnej i sprawiedliwej transformacji w kierunku gospodarki niskoemisyjnej. Dokument ten ma umożliwić synergię z realizacją działań w powiązanych wzajemnie pięciu wymiarach unii energetycznej, z uwzględnieniem zasady „efektywność energetyczna przede wszystkim”.

Cele klimatyczno-energetyczne Polski do 2030 r. dotyczą:

- -7% redukcji emisji gazów cieplarnianych w sektorach nieobjętych systemem ETS w porównaniu do poziomu w roku 2005,

⁷ Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030, Założenia i cele oraz polityki działania, Ministerstwo Aktywów Państwowych, Wersja 4.1 z dn. 18.12.2019 r.

- 21-23% udziału OZE w finalnym zużyciu energii brutto (cel 23% będzie możliwy do osiągnięcia w sytuacji przyznania Polsce dodatkowych środków unijnych, w tym przeznaczonych na sprawiedliwą transformację), uwzględniając:
 - 14% udziału OZE w transporcie,
 - roczny wzrost udziału OZE w ciepłownictwie i chłodnictwie o 1,1 pkt. proc. średniorocznie,
- wzrost efektywności energetycznej o 23% w porównaniu z prognozami PRIMES2007,
- redukcję do 56-60% udziału węgla w produkcji energii elektrycznej.

Aktualizacja Krajowego Programu Ochrony Powietrza do 2025 r. (z perspektywą do 2030 r. oraz do 2040 r.)⁸

Krajowy Program Ochrony Powietrza określa działania naprawcze do realizacji w perspektywie krótkoterminowej do 2025 r., średnioterminowej do 2030 r. oraz długoterminowej do 2040 r., które będą nie tylko spójne z dotychczas realizowaną polityką poprawy jakości powietrza oraz przeciwdziałania zmianom klimatu na poziomie krajowym oraz wojewódzkim i gminnym, ale przede wszystkim będą określać nowe kierunki działań w tym obszarze. Oczekiwany najważniejszym efektem realizacji aKPOP będzie poprawa stanu powietrza poprzez doprowadzenie go do stanu odpowiadającego normom określonym w prawodawstwie krajowym oraz unijnym, a także w dalszej perspektywie dążenie do osiągnięcia norm rekomendowanych przez WHO.

Krajowy planu gospodarki odpadami 2022⁹

KPGO będzie obowiązywał do 2022 r. Dokument obejmuje zakres działań niezbędnych dla zapewnienia zintegrowanej gospodarki odpadami w kraju. W KPGO, oprócz kontynuacji dotychczasowych zadań, ujęto nowe cele i zadania, które dotyczą 6 kolejnych lat, a perspektywicznie okresu do 2030 r. Głównym celem dokumentu jest określenie polityki gospodarki odpadami zgodnej z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, wpisującej się w działania gospodarki o obiegu zamkniętym. Zgodnie z założeniami KPGO, przede wszystkim należy zapewnić realizację działań znajdujących się

⁸ Komunikat Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 30 grudnia 2021 r. w sprawie Aktualizacji Krajowego Programu Ochrony Powietrza (M.P. 2021 poz. 1200)

⁹ Krajowy plan gospodarki odpadami 2022 przyjęty przez Radę Ministrów uchwałą nr 88 z dnia 1 lipca 2016 r.

najwyżej w hierarchii sposobów postępowania z odpadami - a więc zapobiegać ich wytwarzaniu oraz stworzyć niezbędną infrastrukturę do selektywnego zbierania odpadów u źródła, tak aby zapewnić ich efektywny recykling i osiągnąć założone cele.

2.4. POWIĄZANIA Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI (REGIONALNYMI I LOKALNYMI)

Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku.¹⁰

Jest podstawowym, strategicznym dokumentem regionalnym, który określa główne kierunki rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku. Strategii wskazuje się na nowy model rozwoju regionalnego i ma przyczynić się do zrównoważonego rozwoju województwa i opowiadać na zidentyfikowane wyzwania, które stoją przed Wielkopolską w najbliższym czasie. Wśród jego celów znajdują się także takie, które dotyczą szeroko pojętej ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju. Jednym ze strategicznych celów jest *Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski*, który będzie realizowany poprzez następujące cele operacyjne:

- Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej województwa,
- Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski,
- Zwiększenie bezpieczeństwa i efektywności energetycznej.

Cele *Programu Ochrony Środowiska* są w pełni zgodne z kierunkami działań planowanymi w Strategii i będą wspierać osiągnięcie przedstawionych w niej celów dotyczących ochrony środowiska.

Program ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030¹¹

Program ochrony środowiska to dokument, który realizuje krajową politykę ochrony środowiska na szczeblu wojewódzkim zgodnie z dokumentami strategicznymi i programowymi. Dokument stanowi podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem na obszarze województwa.

W programie wyznaczono następujące cele:

1. Ochrona klimatu i jakości powietrza – cele:

¹⁰ Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku, Uchwała Nr XVI/287/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 stycznia 2020 r.

¹¹ Uchwała nr 2826/2020 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 22 października 2020 roku w sprawie przyjęcia projektu Programu ochrony środowiska dla Województwa Wielkopolskiego do roku 2030

- 1.1. Dobra jakość powietrza atmosferycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm w strefach
- 1.2. Adaptacja do zmian klimatu;
- 1.3. Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych;
2. Zagrożenie hałasem – cele:
 - 2.1. Dobry stan klimatu akustycznego, brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu;
 - 2.2. Zmniejszenie liczby osób narażonych na ponadnormatywny hałas;
3. Pola elektromagnetyczne – cel:
 - 3.1. Utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych na poziomach nieprzekraczających wartości dopuszczalnych;
4. Gospodarowanie wodami – cele:
 - 4.1. Zwiększenie retencji wodnej województwa;
 - 4.2. Racjonalizacja i ograniczenie zużycia wody;
 - 4.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy;
 - 4.4. Osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej dobrego stanu wód;
5. Gospodarka wodno-ściekowa, - cele:
 - 5.1. Poprawa jakości wody;
 - 5.2. Wyrównanie dysproporcji pomiędzy stopniem zwodociągowania i skanalizowania na terenach wiejskich;
6. Zasoby geologiczne – cele:
 - 6.1. Ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas wydobycia kopalin;
 - 6.2. Rekultywacja terenów poeksploatacyjnych;
7. Gleby – cele:
 - 7.1. Ochrona gleb przed degradacją, utrzymanie dobrej jakości gleb;
 - 7.2. Rekultywacja i rewitalizacja terenów zdegradowanych;
8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów – cele:
 - 8.1. Redukcja ilości wytwarzanych odpadów, w szczególności zmieszanych odpadów komunalnych;
 - 8.2. Ograniczenie ilości odpadów komunalnych przekazywanych do składowania;
 - 8.3. Ograniczenie nielegalnego obrotu odpadami;
9. Zasoby przyrodnicze – cel:
 - 9.1. Zwiększenie lesistości województwa i zachowanie dobrego stanu terenów leśnych;
 - 9.2. Zachowanie różnorodności biologicznej;
10. Zagrożenie poważnymi awariami – cel:

10.1. Brak incydentów o znamionach poważnej awarii.

Cele *Programu Ochrony Środowiska* są w pełni zgodne z kierunkami działań określonymi w Programie ochrony środowiska dla Województwa Wielkopolskiego.

Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2019 - 2025 wraz z planem inwestycyjnym ¹²

W dniu 28 września 2020 r. Sejmik Województwa Wielkopolskiego uchwalił zaktualizowany „*Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2019-2025 wraz z planem inwestycyjnym*”. W dokumencie wyznaczono szereg celów w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi, w tym odpadami żywności i innymi odpadami ulegającymi biodegradacji, odpadami powstającymi z produktów, odpadami niebezpiecznymi oraz odpadami pozostałymi.

Cele *Programu Ochrony Środowiska* są w pełni zgodne z kierunkami działań określonymi w Planie gospodarki odpadami dla Województwa Wielkopolskiego.

Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej

Programu Ochrony Środowiska jest zgodny z *Programem ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej*¹³. Program uwzględnia zapisy dotyczące działań naprawczych:

- *Ograniczenie emisji z ogrzewania indywidualnego w komunalnym zasobie mieszkaniowym i budynkach użyteczności publicznej w gminach strefy wielkopolskiej,*
- *Zachęty finansowe na modernizację budynków mieszkalnych oraz na wymianę kotłów, pieców i palenisk w gminach strefy wielkopolskiej,*
- *Termomodernizacja budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej,*
- *Edukacja ekologiczna,*
- *Zapisy w planach zagospodarowania przestrzennego.*
- *Inwentaryzacja źródeł ogrzewania indywidualnego na terenie gmin,*
- *Kontrola realizacji uchwały ograniczającej stosowanie paliw stałych.*

¹² Uchwała nr XXII/405/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 28 września 2020 r. w sprawie uchwalenia Planu gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2019-2025 wraz z planem inwestycyjnym

¹³ Uchwała nr XXI/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 roku w sprawie określenia Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej

Uchwała antysmogowa

Aby poprawić jakość powietrza dla mieszkańców województwa wielkopolskiego wprowadzono regulację prawną nazwaną uchwałą antysmogową¹⁴ - w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

Zgodnie z treścią uchwały antysmogowej od 1 maja 2018 r. w instalacjach, w których następuje spalanie paliw stałych nie można używać:

- 1) węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z jego wykorzystaniem;
- 2) mułów i flotokonzentratów węglowych oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem;
- 3) paliw, w których udział masowy węgla kamiennego o uziarnieniu poniżej 3 mm wynosi więcej niż 15%;
- 4) węgla kamiennego oraz paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem tego węgla, nie spełniających któregokolwiek z poniższych parametrów jakościowych:
 - a) wartość opałowa co najmniej 23 MJ/kg,
 - b) zawartość popiołu nie więcej niż 10%,
 - c) zawartość siarki nie więcej niż 0,8%;
- 5) biomasy stałej, której wilgotność w stanie roboczym przekracza 20%.

Ponadto, wprowadzone zostaną ograniczenia dla kotłów oraz tzw. miejscowych ogrzewaczy np. kominków. Wszystkie nowe kotły po 1 maja 2018 r. muszą zapewnić możliwość wyłącznie automatycznego podawania paliwa, wysoką efektywność energetyczną oraz dotrzymanie norm emisyjnych. Nie mogą również posiadać rusztu awaryjnego oraz możliwości jego zamontowania.

Kotły zainstalowane przed wejściem w życie uchwał antysmogowych i nie spełniające ich wymagań będą musiały być wymienione w 2 etapach:

1. Do 1 stycznia 2024 r. – w przypadku kotłów bezklasowych
2. Do 1 stycznia 2028 r. – w przypadku kotłów spełniających wymagania dla klasy 3 lub 4 według normy PN-EN 303-5:2012.

Kotły 5 klasy, zainstalowane przed wejściem w życie uchwał, będą mogły być użytkowane dożywotnio. Ponadto miejscowe ogrzewacze pomieszczeń (kominki, kozy) zainstalowane

¹⁴ Uchwała Nr XXXVI/700/21 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 29 listopada 2021 r. zmieniająca uchwałę Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw

przed wejściem w życie uchwał antysmogowych i nie spełniające ich wymagań będą musiały być wymienione do 1 stycznia 2026¹⁵.

Ponadto *Program Ochrony Środowiska* jest spójny z:

- Strategią Rozwoju Gminy Złotów na lata 2016 – 2025.¹⁶

3. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Prognoza została opracowana zgodnie z zaleceniami zawartymi w Ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Przy sporządzaniu niniejszego dokumentu zastosowano metody statystyczne i porównawcze, analizy i oceny dostosowane do stanu współczesnej wiedzy. Autorzy kierowali się swoją wiedzą i doświadczeniem stosownie do stanu wiedzy współczesnej. Wszystkie zastosowane metody oceny są dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu. Część dotycząca oceny oddziaływania na środowisko w projektowanym opracowaniu przedstawiono tabelarycznie. Oceny dokonano w oparciu o analizę poszczególnych elementów środowiska w zależności od zagrożeń stwarzanych przez oddziaływanie na środowisko planowanych inwestycji.

4. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

4.1 GOSPODAROWANIE WODAMI I GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA

Wody powierzchniowe

Obszar gminy Złotów znajduje w obszarze dorzecza Odry, w regionie wodnym Warty. Gmina znajduje się w zlewni rzeki Orz. Na terenie gminy znajdują się naturalne zbiorniki wód stojących: Jezioro Sławianowskie, Jezioro Ostrowite, Jezioro Skickie, Jezioro Zaleskie, Jezioro Czarci Staw, Jezioro Piaskowe, Jezioro Górne, Jezioro Dolne,.

¹⁵ Uchwała Nr XXXVI/700/21 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 29 listopada 2021 r. zmieniająca uchwałę Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw

¹⁶ Załącznik do Uchwały Nr XVIII.194.2016 Rady Gminy Złotów z dnia 24 maja 2016 r

Zgodnie z zapisami „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry¹⁷” obszar gminy Złotów leży w zasięgu Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP) przedstawionych w poniższej tabeli.

Tabela 1 Jednolite Części Wód Powierzchniowych (JCWP) w granicach Gminy Złotów

KOD JCWP	Nazwa JCWP	Czy JCWP jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych? (zagrożona/niezagrożona)
RW60002518868679	Kocunia do jeziora Sławianowskiego	zagrożona
RW6000181886889	Strużnica	niezagrożona
RW6000018868699	Kocunia od wypływu z jeziora Sławianowskiego do ujścia	zagrożona
RW600020188479	Łobzonka od Jelonki do Orli	zagrożona
RW6000201886899	Głomia od dopływu z jeziora Zaleskiego do ujścia	zagrożona
RW6000181886872	Dopływ z Annapola	niezagrożona
RW600018188682	Głomia do dopływu z jeziora Zaleskiego	zagrożona
RW60001818865949	Pękawnica	niezagrożona
RW6000181886554	Dopływ z Węgierc	niezagrożona
RW600001886557	Gwda od wpływu do Zbiornika Podgaje do zbiornika Ptusza	zagrożona
RW6000181886552	Dopływ z Kamienia	niezagrożona
RW600018188655172	Dopływ z Radawnicy	niezagrożona
RW600018188655132	Dopływ z jeziora Gogolin Wielki	niezagrożona
RW6000181886529	Debrzynka	niezagrożona
RW6000181888684	Śmiardówka	niezagrożona

Źródło: Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. 2016 poz. 1967)

Charakterystykę Jednolitych Części Wód Powierzchniowych w granicach gminy Złotów przedstawiono w tabeli 2.

¹⁷ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. 2016 poz. 1967)

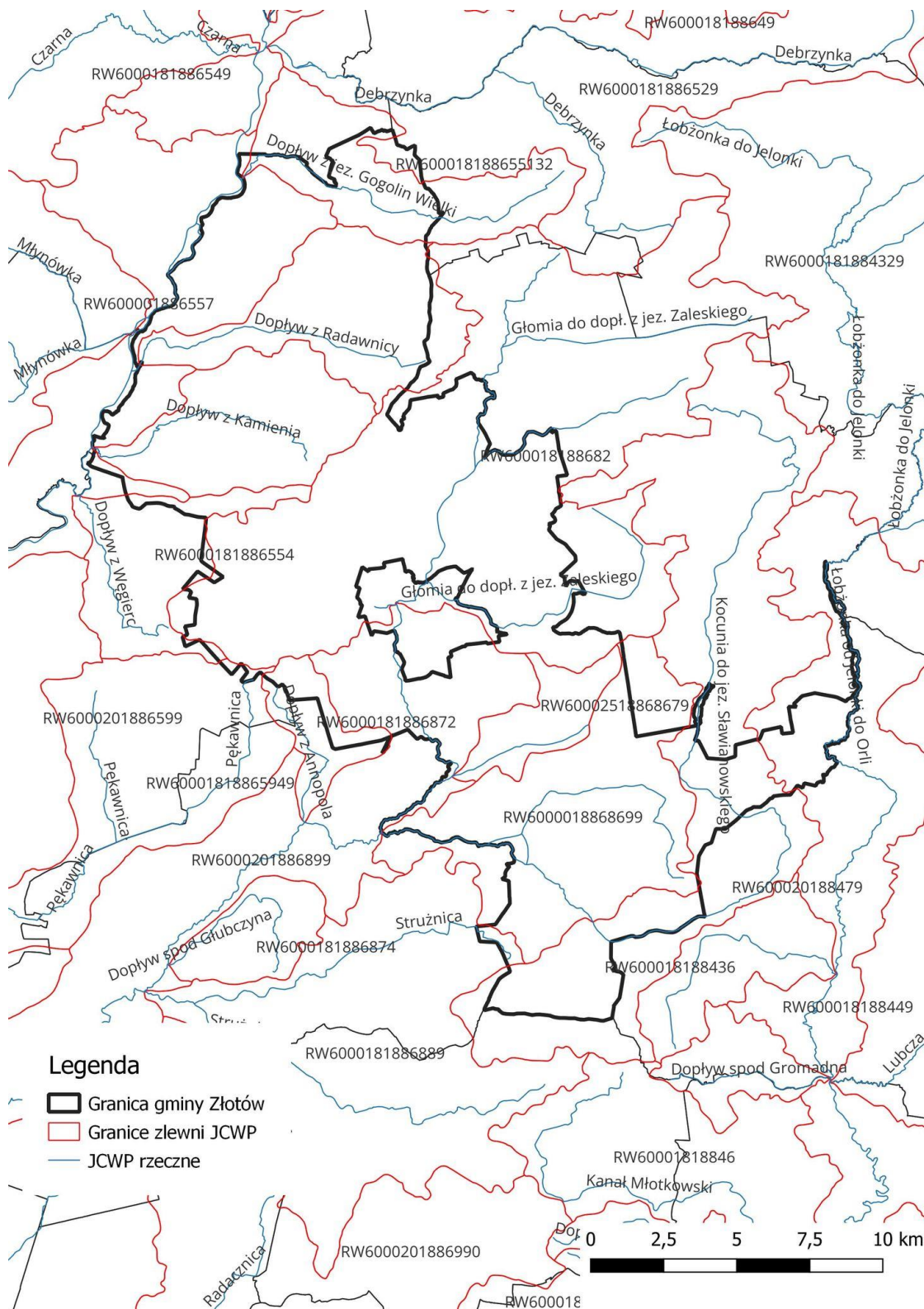
Tabela 2 Charakterystyka JCWP na obszarze gminy Złotów

KOD JCWP	Charakterystyka JCWP			
	status	czy monitorowana JCW	stan	Cele środowiskowe
RW60002518868679	naturalna	monitorowana	zły	dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny
RW6000181886889	naturalna	niemonitorowana	dobry	dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny
RW6000018868699	naturalna	niemonitorowana	zły	dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny
RW600020188479	Silnie zmieniona część wód	monitorowania	zły	dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny
RW6000201886899	naturalna	monitorowania	zły	dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny
RW6000181886872	naturalna	niemonitorowania	dobry	dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny
RW600018188682	naturalna	monitorowania	zły	dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny
RW60001818865949	naturalna	niemonitorowania	dobry	dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny
RW6000181886554	naturalna	niemonitorowania	dobry	dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny
RW600001886557	silnie zmieniona część wód	monitorowania	dobry	dobry potencjał ekologiczny; możliwość migracji organizmów wodnych na odcinku ciekui istotnego - Gwda w obrębie JCWP, dobry stan chemiczny
RW6000181886552	naturalna	niemonitorowania	dobry	dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny
RW60001818865517 2	naturalna	niemonitorowania	dobry	dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny
RW60001818865513 2	naturalna	niemonitorowania	dobry	dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny
RW6000181886529	naturalna	monitorowania	dobry	dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny
RW6000181888684	naturalna	niemonitorowania	dobry	dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny

Źródło: Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. 2016 poz. 1967)

Położenie Gminy Złotów na tle Jednolitych Części Wód Powierzchniowych rzecznych przedstawiono na poniższym rysunku.

Rysunek 1 Gmina Złotów na tle JCWP rzecznych

Źródło: Opracowanie własne Bazy danych przestrzennych aktualizacji planów gospodarowania wodami (aPGW) (www.dane.gov.pl) oraz państwowego rejestru granic i powierzchni jednostek podziałów terytorialnych kraju -PRG (www.quqik.gov.pl)

Jakość wód powierzchniowych

Na podstawie oceny stanu JCW rzecznych przeprowadzonej przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu na terenie Gminy Złotów w 2018 roku JCW:

- miały umiarkowany lub słaby stan ekologiczny,
- stan chemiczny poniżej dobrego,
- ocena stanu - zły stan wód.

Na podstawie oceny stanu JCW jeziornych na terenie Gminy Złotów w 2018 roku JCW:

- miały umiarkowany stan ekologiczny.
- ocena stanu – zły stan wód (badania w latach 2014-2019).¹⁸

Wody podziemne

Gmina Złotów w przeważającej części znajduje się w zasięgu Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd) o Nr 26 (PLGW600026) oraz częściowo w zasięgu Jednolitej Części Wód Podziemnych o nr 35 (PLGW600035) na położonej w regionie wodnym Warty.

W obrębie JCWPd o Nr 26 (PLGW600026) wydzielono cztery piętra wodonośne: czwartorzędowe, czwartorzędowo- neogeńskie, neogeńsko-paleogeńskie, paleogeńsko-jurajskie.

Piętro czwartorzędowe składa się z dwóch poziomów wodonośnych:

- poziom gruntowy – wykształcony w piaskach, piaski+żwiry, żwiry+piaski o zwierciadle swobodnym, głębokość występowania: 2-25 m,
- poziom międzyglinowy - wykształcony w piaskach, piaski+żwiry, piaski średnioziarniste o zwierciadle częściowo napiętym, głębokość występowania: 15-100 m.

Piętro czwartorzędowo neogeńskie – wykształcone w piaskach i żwirach, piaskach średnioziarnistych, piaskach drobnoziarnistych o zwierciadle napiętym, głębokość występowania: 20-13 m.

Zasoby wód podziemnych oszacowano na 787 000 m³/d. Udział wykorzystania zasobów: 6,9%.

¹⁸ <http://ekoportal.poznan.wios.gov.pl/>, Ekoportal Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Poznaniu

Zarówno stan ilościowy jak i chemiczny określono jako dobry. Ogólna ocena stanu JCWPd – dobry. Ocena ryzyka niespełnienia celów środowiskowych - niezagrażona.¹⁹

W obrębie JCWPd o Nr 35 (PLGW600035) wydzielono dwa piętra wodonośne: czwartorzędowe i paleogeńsko-neogeńskie.

Piętro czwartorzędowe składa się z czterech poziomów wodonośnych:

- poziom gruntowy – wykształcony w piaskach, piaski+żwiry, żwiry+piaski o zwierciadle swobodnym, głębokość występowania: 2-10 m.
- poziom międzyglinowy górny - wykształcony w piaskach, piaski+żwiry, piaski pylaste o zwierciadle częściowo napiętym, głębokość występowania: 15-35 m.
- poziom międzyglinowy - wykształcony w piaskach, piaski+żwiry, piaski+żwiry+otoczaki o zwierciadle napiętym, głębokość występowania: 20-75 m.
- poziom podglinowy - wykształcony w piaskach, p o zwierciadle napiętym, głębokość występowania: 61-103 m.

Zasoby wód podziemnych oszacowano na 145 995 m³/d. Udział wykorzystania zasobów – 13,7%.

Zarówno stan ilościowy, jak i chemiczny określono jako dobry. Ogólna ocena stanu JCWPd – dobry. Ocena ryzyka niespełnienia celów środowiskowych niezagrażona.²⁰

Wskazane jednolite części wód podziemnych:

- nie są narażone na ingresję lub ascenzję wód słonych do wód podziemnych,
- nie są narażone na sztuczne odnawianie zasobów.
- nie są szczególnie narażone na zanieczyszczenia azotanami pochodzenia rolniczego,
- nie występują leje depresji związane z poborem wód podziemnych, odwodnieniami kopalnianymi, wpływem aglomeracji itp.

Obszarowe źródła zanieczyszczeń wód to obszary zurbanizowane, w tym miasta o liczbie mieszkańców od 10 tys. do 50 tys. oraz miasto o liczbie mieszkańców od 50 tys. do 200 tys.²¹

¹⁹ Na podstawie karty informacyjnej JCWPd dostępnej pod adresem: <https://www.pgi.gov.pl/dokumenty-pig-pib-all/psh/zadania-psh/jcwpd/jcwpd-20-39/4442-karta-informacyjna-jcwpd-nr-26/file.html>

²⁰ Na podstawie karty informacyjnej JCWPd dostępnej pod adresem: <https://www.pgi.gov.pl/dokumenty-pig-pib-all/psh/zadania-psh/jcwpd/jcwpd-20-39/4452-karta-informacyjna-jcwpd-nr-35/file.html>

²¹ <https://www.pgi.gov.pl/>

Zaopatrzenie w wodę

Gmina Złotów posiada sieć wodociągową o długości 167,0 km (długość czynnej sieci rozdzielczej w 2021 r.) z 1 726 podłączeniami do budynków mieszkalnych. Całkowita długość sieci wodociągowej na terenie Gminy Złotów w 2022 roku wynosiła 221,3 km (stan w październiku 2022 r.). W 2021 roku dostarczono nią do gospodarstw domowych 337,6 dam³ wody. Zużycie wody na jednego mieszkańca wynosi około 34,7 m³.

Wodociąg Gminy Złotów zaopatrywany jest z pięciu Stacji Uzdatniania Wody, a mianowicie:

1. Stacja Uzdatniania Wody w m. Radawnica, w której skład wchodzi 2 studnie głębinowe:

- a) Studnia głębinowa nr 1 (park – dz. nr 437) :

- ujęta formacja	czwartorzęd
- głębokość otworu	50 m
- przelot warstwy wodonośnej	15 - 50 m p.p.t.
- zwierciadło wody ustabilizowane	5,6 m p.p.t.
- wydajność	43 m ³ /h

Zasoby eksploatacyjne w kategorii „B” zatwierdzone przez Urząd Wojewódzki w Pile, Wydział Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska decyzją nr GT/G/8531/170/76 z dnia 25.09.1976 r. wynoszą : $Q = 126 \text{ m}^3/\text{h}$ przy depresji $S=2,55 \text{ m}$

- b) Studnia głębinowa nr 2 (teren SUW – dz. nr 390/9) :

- ujęta formacja	czwartorzęd
- głębokość otworu	51 m
- przelot warstwy wodonośnej	14 - 51 m p.p.t.
- zwierciadło wody ustabilizowane	10 m p.p.t.
- wydajność	55,8 m ³ /h

Zasoby eksploatacyjne w kategorii „B” zatwierdzone przez Urząd Wojewódzki w Pile decyzją nr OS-G-VIII-8530/63/83 z dnia 22.06.1983 r. wynoszą : $Q = 126 \text{ m}^3/\text{h}$ przy depresji $S = 3,0 \text{ m}$. Studnia może być eksploatowana w ramach zasobów studni nr 1.

2. Stacja Uzdatniania Wody w m. Nowy Dwór, w której skład wchodzi jedna studnia głębinowa:

a) Studnia głębinowa nr 2 (teren SUW – dz. nr 12/2):

- ujęta formacja	trzeciorzęd
- głębokość otworu	157 m
- przelot warstwy wodonośnej	144-155 m p.p.t.
- zwierciadło wody ustabilizowane	20 m p.p.t.
- wydajność	27 m ³ /h

Zasoby eksploatacyjne w kategorii „B” zatwierdzone przez Wojewodę Piłskiego decyzją nr GT/G/8531/154/76 z dnia 15.09.1976 r. wynoszą : Q = 32 m³/h przy depresji S = 11,70 m.

3. Stacja Uzdatniania Wody w m. Kaczochoy, w której skład wchodzi 2 studnie głębinowe:

a) Studnia głębinowa nr 1 (teren SUW – dz. nr 360/2):

- ujęta formacja	trzeciorzęd
- głębokość otworu	112,0 m
- przelot warstwy wodonośnej	101,0-109,0 m p.p.t.
- zwierciadło wody ustabilizowane	9,3 m p.p.t.
- wydajność	57 m ³ /h

Zasoby eksploatacyjne w kategorii „B” zatwierdzone przez Wielkopolski Urząd Wojewódzki Delegatura w Pile decyzją nr SR-Pi-IV5/7441/4/03 z dnia 08.08.2003 r. wynoszą : Q = 90 m³/h przy depresji S = 2,90 m .

b) Studnia głębinowa nr 1 (Sławianowo – dz. nr 55):

- ujęta formacja	czwartorzęd
- głębokość otworu	62,0 m
- przelot warstwy wodonośnej	28,2 - 37,8 m p.p.t.
- zwierciadło wody ustabilizowane	4,0 m p.p.t.
- wydajność	13,2 m ³ /h

Zasoby eksploatacyjne w kategorii „B” zatwierdzone przez Wojewódzką Radę Narodową w Koszalinie Wydział Budownictwa Urbanistyki i Architektury decyzją nr AB-VIII-423/41/70 z dnia 29.06.1970 r. wynoszą : $Q = 15,2 \text{ m}^3/\text{h}$ przy depresji $S = 29,30 \text{ m}$.²²

Gospodarka ściekowa

Z kanalizacji korzysta 60,3% ogółu mieszkańców Gminy. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej wynosi 91,2 km. W 2021 roku odprowadzono siecią kanalizacyjną 144,3 dam^3 ścieków bytowych.

Odprowadzanie ścieków odbywa się poprzez system kanalizacji sanitarnej do oczyszczalni:

- Radawnica – oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna bez usuwania biogenów, spełniająca standardy odprowadzanych ścieków. Dobowa przepustowość oczyszczalni 300 m^3/d (średnia), 460 m^3/d (maksymalna), projektowa maksymalna wydajność oczyszczalni 4333 RLM. W 2021 roku z obszaru Gminy na oczyszczalnię trafiło 56 034 m^3 ścieków i powstało 11,36 Mg suchej masy osadów. Odbiornikiem ścieków z oczyszczalni jest rów melioracyjny Gw-H.
- Kaczochoy - oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna bez usuwania biogenów, spełniająca standardy odprowadzanych ścieków. Dobowa przepustowość oczyszczalni 300 m^3/d (średnia), 407 m^3/d (maksymalna), projektowa maksymalna wydajność oczyszczalni 2770 RLM. W 2021 roku z obszaru Gminy na oczyszczalnię trafiło 33 255,8 m^3 ścieków i powstało 16,58 Mg suchej masy osadów. Odbiornikiem ścieków z oczyszczalni jest rów melioracyjny K-72.
- Pieczynek - oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna bez usuwania biogenów, spełniająca standardy odprowadzanych ścieków. Dobowa przepustowość oczyszczalni 150 m^3/d (średnia), projektowa maksymalna wydajność oczyszczalni 1100 RLM i powstało 3,44 Mg suchej masy osadów. W 2021 roku z obszaru Gminy na oczyszczalnię trafiło 28 524 m^3 ścieków. Odbiornikiem ścieków z oczyszczalni jest rów G-175.

Oczyszczalnie przyjmują wyłącznie ścieki komunalne. Sposób zagospodarowania osadów wytworzonych w oczyszczalniach to R10 – zastosowanie w rolnictwie, w tym do roślin do produkcji pasz.

²² Dane udostępnione przez Zakład Wodociągów i Kanalizacji Gminy Złotów Sp. z o.o., Październik 2022

Systematyczne badania laboratoryjne ścieków oczyszczonych, wykonywane prace serwisowe, naprawcze oraz remontowe pozwalają na efektywną pracę urządzeń oczyszczalni, a wyniki są zgodne z obowiązującymi normami zawartymi w pozwoleniach wodnoprawnych.²³

W 2021 odebrano również 13 953,5 m³ nieczystości płynnych dowożonych przez wozy asenizacyjne. Nieczystości trafiały na oczyszczalnie ścieków (poza gminą), gdyż gminne oczyszczalnie nie posiadają stacji zlewnych.

Z roku na rok wzrasta liczba oczyszczalni przydomowych, w 2021 funkcjonowało 274 oczyszczalni, w 2020 – 269 szt., a w 2019 - 263 szt.

Nieczystości gromadzone są w również w zbiornikach bezodpływowych. W 2021 roku było 446 zbiorników bezodpływowych, jednak w stosunku do poprzednich lat ich liczba spada.

Gmina Złotów prowadzi ewidencję zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków, jak również dokonuje kontroli tych zbiorników. Gmina prowadzi również działania skłaniające mieszkańców do podłączenia nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej. Gmina Złotów udziela również dofinansowań ze środków własnych do budowy przydomowych oczyszczalni ścieków oraz studni głębinowych, gdzie budowa sieci kanalizacji sanitarnej/ sieci wodociągowej jest z przyczyn technicznych lub ekonomicznych nieuzasadniona.

POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

W przypadku braku realizacji zamierzeń zawartych w projektowanym dokumencie można spodziewać się:

- pogorszenia jakości wód powierzchniowych i podziemnych,
- zwiększenia zużycia wody, a tym samym wyczerpywania się zasobów wodnych,
- wzrost zagrożenia zanieczyszczeniem wód ściekami deszczowymi spływającymi z dróg, placów i stacji paliw, powodujące zanieczyszczenie wód powierzchniowych głównie substancjami ropopochodnymi,
- wzrost zagrożenia zanieczyszczeniem wód ściekami z nieodpowiednio zabezpieczonych przydomowych zbiorników nieczystości ciekłych.

²³ Dane udostępnione przez Zakład Wodociągów i Kanalizacji Gminy Złotów Sp. z o.o., Październik 2022

Realizacja działań zawartych w projektowanym dokumencie ma zapobiec antropopresji obawiającej się m.in.

- punktowym zrzutom ścieków do wód lub do ziemi,
- zwiększonym poborem wody,
- depozycji atmosferycznej.

Wraz ze ściekami do wód trafiają zanieczyszczenia organiczne i substancje biogenne powodujące ich eutrofizację, substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego, tj. specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne, a także substancje priorytetowe i inne substancje zanieczyszczające. Ścieki bytowe i komunalne są głównym źródłem biogenów, wpływają także na stan elementów biologicznych wrażliwych na eutrofizację.²⁴

Brak realizacji zamierzeń programu pogłębi problemy związane z wprowadzaniem zanieczyszczeń do wód. Gmina położona jest w regionie o ograniczonych możliwościach naturalnej retencji wodnej. Niekorzystny bilans wodny, wynika z małej ilości opadów i splywu jednostkowego kształtującego się poniżej średniej krajowej, a także z ograniczonej możliwości naturalnej i sztucznej retencji wodnej. Gmina położona jest w obszarze regionu z I kategorią największych potrzeb w zakresie małej retencji.²⁵

Ważnym czynnikiem wpływającym negatywnie na stan wód jest brak wyposażenia części terenów wiejskich oraz terenów rekreacyjnych w sieci kanalizacyjne. Niewystarczająca jest też kontrola stanu technicznego i opróżniania bezodpływowych zbiorników na ścieki bytowe oraz oczyszczalni przydomowych.

Depozycja atmosferyczna dotyczy emisji z sektora komunalno-bytowego oraz transportu i może być źródłem metali ciężkich i wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych.²⁶

²⁴ Stan Środowiska w Województwie Wielkopolskim, Raport 2020, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Poznań 2020

²⁵ Diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej i przestrzennej województwa wielkopolskiego 2019, Wielkopolskie Regionalne Obserwatorium Terytorialne Departament Polityki Regionalnej Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego, wrzesień 2019

²⁶ Stan Środowiska w Województwie Wielkopolskim, Raport 2020, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Poznań 2020

4.2 OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA

Ogólny stan powietrza w Gminie

Roczna ocena jakości powietrza, dokonywana przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, jest prowadzona w odniesieniu do wszystkich substancji, dla których obowiązek taki wynika z rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu. Ocenę wykonano według kryteriów dotyczących ochrony zdrowia dla 12 substancji:

- dwutlenku siarki - SO₂,
- dwutlenku azotu - NO₂,
- tlenku węgla - CO,
- benzenu -C₆H₆,
- pyłu zawieszonego PM10,
- pyłu zawieszonego PM2,5,
- ołowiu w pyle - Pb(PM10),
- arsenu w pyle - As(PM10),
- kadmu w pyle - Cd(PM10),
- niklu w pyle - Ni(PM10),
- benzo(a)pirenu w pyle - B(a)P(PM10),
- ozonu - O₃,

oraz kryteriów określonych w celu ochrony roślin dla 3 substancji:

- dwutlenku siarki - SO₂,
- tlenków azotu - NO_x,
- ozonu - O₃ określonego współczynnikiem AOT40.

Zgodnie z art. 89 ustawy Prawo ochrony środowiska ²⁷ odrębnie dla każdego zanieczyszczenia wyznaczono strefy, w których:

- przekroczone są poziomy dopuszczalne,
- nie są przekroczone poziomy dopuszczalne,
- przekroczone są poziomy docelowe,
- nie są przekroczone poziomy docelowe,
- przekroczone są poziomy celu długoterminowego,
- nie są przekroczone poziomy celu długoterminowego.

²⁷ Ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 1973 ze zm.)

W wyniku klasyfikacji, w zależności od analizy stężeń w danej strefie, można wydzielić następujące klasy stref²⁸:

1. Dla substancji, dla których określone są poziomy dopuszczalne lub docelowe:

- klasa A – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych,
- klasa C – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne i poziomy docelowe.

2. Dla substancji, dla których określone są poziomy celu długoterminowego:

- klasa D1 – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 nie przekraczają poziomu celu długoterminowego,
- klasa D2 – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 przekraczają poziom celu długoterminowego.

3. Dla PM_{2,5} dla którego określono poziom dopuszczalny dla fazy II:

- klasa A1 – stężenia PM_{2,5} na terenie strefy nie przekraczają poziomu dopuszczalnego dla fazy II,
- klasa C1 – stężenia PM_{2,5} przekraczają poziom dopuszczalny dla fazy II.

Wyniki klasyfikacji stref jakości powietrza wynikające z ww. Raportu z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzkiego oraz ochrony roślin, przedstawiono w poniższej tabeli (Tab. 3).

Tabela 3 Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych pod kątem ochrony zdrowia

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej											
	SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	PM 10	PM 2,5	Pb ³⁾	As ³⁾	Cd ³⁾	Ni ³⁾	B(a)P ³⁾	O ₃
Strefa wielkopolska	A	A	A	A	C	A ¹⁾	A	A	A	A	C	A ³⁾
						C1 ²⁾						D2 ⁴⁾

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Raport wojewódzki za rok 2021, GIOŚ 2022

Objaśnienia:

- 1) wg poziomu dopuszczalnego faza I, 2) wg poziomu dopuszczalnego faza II, 3) wg poziomu docelowego,
4) wg poziomu celu długoterminowego

²⁸ Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Raport wojewódzki za rok 2021, GIOŚ 2022

Wynik oceny strefy wielkopolskiej za rok 2021, w której położona jest gmina Złotów wskazuje, że dotrzymane są poziomy dopuszczalne lub docelowe substancji w powietrzu (klasa A) ustanowione ze względu na ochronę zdrowia dla następujących zanieczyszczeń: SO₂, NO₂, CO, C₆H₆, Pb, As, Cd, Ni w pyłe zawieszonym PM₁₀. Przekroczone zostały natomiast:

- poziomy dopuszczalne dla PM₁₀ i PM_{2,5} wg poziomu dopuszczalnego faza II - obowiązek wykonania POP (kryterium ochrony zdrowia),
- poziom docelowy dla benzo(a)pirenu - obowiązek wykonania POP (kryterium ochrony zdrowia),
- poziom celu długoterminowego dla ozonu.²⁹

Zanieczyszczenia powietrza - Pył zawieszony PM₁₀ i pył zawieszony PM_{2,5}

Z uwagi na stwierdzone przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5} oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu w dniu 13 lipca 2020 r. Sejmik Województwa Wielkopolskiego podjął uchwałę w sprawie przyjęcia Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej.³⁰ Dokumentację do programu opracowano dla substancji zanieczyszczających powietrze, dla których w ocenie rocznej za rok 2018 w strefie wielkopolskiej wskazano przekroczenia norm jakości powietrza i stwierdzono konieczność realizacji działań naprawczych mających na celu poprawę jakości powietrza ze względu na ochronę zdrowia ludzi, czyli: pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5} oraz benzo(a)pirenu.

Realizację zaproponowanych w programie działań naprawczych przewidziano do 30.09.2026 r.

W województwie wielkopolskim główną przyczynę zanieczyszczeń powietrza stanowi emisja procesów spalania w sektorze komunalnym i mieszkaniowym, która odpowiada za 54,5% emisji pyłów PM₁₀ i 77,1% emisji PM_{2,5} oraz 92% emisji B(a)P. W dalszej kolejności źródłem zanieczyszczeń jest emisja z sektora transportowego, będąca konsekwencją nasilenia ruchu drogowego i ciągniki rolnicze oraz rolnictwo. Emisje z sektora energetycznego oraz przemysłu stanowią tzw. tło zanieczyszczeń. W emisji napływowej

²⁹ Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Raport wojewódzki za rok 2021, GIOŚ Departament Monitoringu Środowiska, Poznań 2022

³⁰ Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego nr XXI/391/20 w sprawie określenia „Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej”, Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego poz. 5954

(spoza strefy wielkopolskiej) znaczenie ma również emisja z procesów spalania w przemyśle, rolnictwo oraz inne pojazdy i urządzenia.

Podstawowym źródłem emisji pyłów i niesionego w pyłe benzo(a)pirenu jest niepełne spalanie paliw stałych oraz odpadów w piecach, w celu ogrzewania mieszkań/domów i wody. Jest to spowodowane zły stanem technicznym znacznej ilości kotłów, m.in. niska sprawność, zanieczyszczenie kominów i palenisk oraz zła jakość paliw. Często dochodzi również do tego spalanie w piecach odpadów z gospodarstw domowych.

Stężenia średnie roczne pyłu zawieszonego PM_{2,5} (średnie z modelowania dla obszaru) w powiecie złotowskim wynosi 15,58 [µg/m³], a ryzyko względne odpowiadające tym stężeniom to 1,096. Są to wartości najniższe w województwie wielkopolskim.

Ryzyka związane ze złą jakością powietrza w powiecie złotowskim i województwie wielkopolskim przedstawiono w tabeli 4.

Tabela 4 Ryzyka związane ze złą jakością powietrza w powiecie złotowskim i województwie wielkopolskim

	Powiat złotowski	Województwo wielkopolskie
Stężenia średnie roczne pyłu zawieszonego PM _{2,5} (średnie z modelowania dla obszaru) [µg/m ³]	15,58	20,28
ryzyka względne związanego z narażeniem na substancję zanieczyszczającą (odpowiadające wskazanym stężeniom)	1,096	1,125
Liczba zgonów na skutek narażenia na pył zawieszony PM _{2,5}	64	3 898
liczba lat życia (YLL) utraconych przez całą populację (rocznie)	768	46 776

Źródło: Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego nr XXI/391/20 w sprawie określenia „Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej”, Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego poz. 5954

Gmina Złotów została ujęta w „Programie ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej”³¹ i została zobowiązana do realizacji działań naprawczych, które zostały również uwzględnione w Programie ochrony środowiska dla Gminy Złotów na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029:

- *Ograniczenie emisji z ogrzewania indywidualnego w komunalnym zasobie mieszkaniowym i budynkach użyteczności publicznej w gminach strefy wielkopolskiej,*
- *Zachęty finansowe na modernizację budynków mieszkalnych oraz na wymianę kotłów, pieców i palenisk w gminach strefy wielkopolskiej,*
- *Inwentaryzacja źródeł ogrzewania indywidualnego na terenie gmin ,*
- *Kontrola realizacji uchwały ograniczającej stosowanie paliw stałych,*
- *Termomodernizacja budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej,*
- *Edukacja ekologiczna,*
- *Zapisy w planach zagospodarowania przestrzennego.*

W ostatnich latach wydano nowe pozwolenia na emisję gazów i pyłów do powietrza na terenie Gminy Złotów dla podmiotów:

- Zakład Produkcyjno- Usługowy w miejscowości Zalesie, decyzja wydana w 2022 r.,
- Zakład „Trzy Dęby” w miejscowości Nowy Dwór, decyzja wydana w 2020 r.³²

POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

W przypadku braku realizacji założeń Programu ochrony środowiska dla Gminy Złotów na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029 pogorszy się stan powietrza atmosferycznego, w szczególności pogłębi się problem niskiej emisji.

W Gminie Złotów głównym źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza jest tzw. emisja antropogeniczna, głównie emisja niska z gospodarki komunalnej (mają na nią wpływ

³¹ Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego XXI/391/20 w sprawie określenia „Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej”, która została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego w dniu 20 lipca 2020 r. (poz. 5954)

³² Dane udostępnione przez Starostwo Powiatowe w Złotowie, pismo nr OS.605.16.2022 z dnia 14.11.2022 r.

zarówno kotłownie, jak i indywidualne paleniska domowe czy jednostki gospodarcze) oraz emisja związana z transportem.

Bezpośrednim skutkiem pogorszenia się stanu powietrza atmosferycznego będą ryzyka związane z narażeniem na substancję zanieczyszczającą m.in. pogorszenie zdrowia mieszkańców, skrócenie czasu życia mieszkańców. Problemy zdrowotne ujawniają się dopiero po kilku lub kilkunastu latach cyklicznego wchłaniania tych zanieczyszczeń. Pyły zawieszone (PM₁₀, PM_{2,5}, PM_{1,0}) mają silne właściwości sorpcyjne przez co mogą przenosić w swoich strukturach inne zanieczyszczenia np. metale ciężkie. Mogą przyczynić się do chorób układu oddechowego, nowotworów, chorób serca i naczyń krwionośnych. Im drobniejsze ziarna pyłu zawieszonego tym łatwiej wnikają do wnętrza organizmu i są bardziej niebezpieczne dla zdrowia i życia. Pyły o średnicy 0.1 μm przenikają także poprzez barierę łożyskowo-naczyniową do płodu. Dzieci w łonie matek narażone na działanie zanieczyszczeń powietrza mają 4 razy większe szanse zachorowania na astmę, czy alergię. Wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA): benzo(a)piren - posiada właściwości rakotwórcze, powoduje problemy z oddychaniem oraz podrażnia układ oddechowy. Kadm, ołów, rtęć, - odkładają się w nerkach, wątrobie, szpiku kostnym uszkadzają system nerwowy. Dwutlenek siarki: wywołuje podrażnienia oczu, gardła i nosa, uszkadza drogi oddechowe, powoduje zmiany skórne, choroby układu krążenia, a także poważne zmiany w rogówce oka³³. Działania określone w programie ochrony środowiska są najbardziej korzystnymi działaniami z punktu widzenia efektywności kosztowej samorządów, ograniczenia zanieczyszczeń do środowiska i lokalnego bezpieczeństwa energetycznego oraz są działaniami, których realizacja wynika z działań naprawczych określonych dla Gminy Złotów w „Programie ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej”

³⁴.

4.3 ZAGROŻENIA HAŁASEM

Hałas definiuje się jako wszystkie niepożądane, nieprzyjemne, dokuczliwe lub szkodliwe drgania mechaniczne ośrodka sprężystego oddziałujące na organizm ludzki. Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, podstawowe pojęcia z zakresu ochrony przed hałasem są następujące:

³³ Materiały udostępnione przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu: <https://www.wfosgw.poznan.pl/wp-content/uploads/2021/10/Jakosc-powietrza.pdf>

³⁴ Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego XXI/391/20 w sprawie określenia „Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej”, która została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego w dniu 20 lipca 2020 r. (poz. 5954)

- emisja – wprowadzane bezpośrednio lub pośrednio energie do powietrza, wody lub ziemi, związane z działalnością człowieka (takie jak hałas czy wibracje),
- hałas – dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16.000 Hz,
- poziom hałasu – równoważny poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB).

Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, zgodnie z art. 117 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. W rozumieniu ustawy ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności na utrzymaniu poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie, oraz zmniejszeniu poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

Hałas pochodzenia antropogenicznego, dzieli się w zależności od sposobu powstawania, na hałas komunikacyjny i przemysłowy:

– hałas przemysłowy - jest to hałas stworzony przez źródła zlokalizowane wewnątrz i na zewnątrz obiektów budowlanych różnego typu. Bywa on najczęstszą przyczyną skarg ludności. Wynika to między innymi z faktu, że hałasy tego typu mają najczęściej charakter ciągły, często o bardzo dokuczliwym brzmieniu. Największymi źródłami są zakłady przemysłowe, wytwórcze i rzemieślnicze;

– hałas komunikacyjny pochodzi od środków transportu lotniczego, kolejowego i drogowego. Szczególnie narażone są tereny znajdujące się w pobliżu większych tras komunikacyjnych. Wynika to z dużej dynamiki wzrostu ilości środków transportu, zwłaszcza pojazdów samochodowych notowanego w ostatnich latach oraz wzmożonego ruchu tranzytowego (towarowego i osobowego) w komunikacji międzynarodowej.

Hałas przemysłowy

Na terenie Gminy Złotów funkcjonują firmy, warsztaty, podmioty gospodarcze, jednostki handlu detalicznego, których działalność kształtuje klimat akustyczny terenów bezpośrednio z nimi sąsiadujących, jednak tych zakładów jest niewiele. Ze względu na coraz to nowsze technologie oraz zaostrzające się przepisy prawne, dotyczące norm emisji oraz dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku, hałas związany z przemysłem na terenie gminy nie jest uciążliwy.

Od 2019 roku na terenie Gminy Złotów wydano jedną decyzję określającą dopuszczalne poziomy hałasu dla szczególnie uciążliwych podmiotów. Decyzja ta została wydana w 2022 roku i dotyczy Zakładu Produkcyjno-Usługowego w miejscowości Zalesie.³⁵

Hałas komunikacyjny

Kryteria dopuszczalności hałasu drogowego określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 112). Dla rodzajów terenu, wyróżnionych ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje (tj. tereny zabudowy mieszkaniowej, tereny szpitali, szkoły, tereny rekreacyjno – wypoczynkowe i uzdrowiska), ustalono dopuszczalny równoważny poziom hałasu LAeqD w porze dziennej i LAeqN w porze nocnej. Podstawą określenia dopuszczalnej wartości poziomu równoważnego hałasu dla danego terenu jest zaklasyfikowanie go do określonej kategorii, o wyborze której decyduje sposób jego zagospodarowania. Dla hałasu drogowego, dopuszczalne wartości poziomów hałasu wynoszą w porze dziennej – w zależności od funkcji terenu – od 50 do 65 dB, w porze nocnej 45–56 dB.

Na terenie gminy Złotów głównym źródłem hałasu komunikacyjnego są:

- drogi wojewódzkie:
 - droga wojewódzka nr 188 z przebiegiem: Człuchów – Debrzno – Złotów – Piła,
 - droga wojewódzka nr 189 z przebiegiem: Jastrowie – Złotów – Więcbork,
- drogi powiatowe. Łączna długość dróg powiatowych przebiegających przez teren gminy to 90,3 km,
- drogi gminne – Na terenie Gminy Złotów istnieje 38 dróg gminnych o łącznej długości 700 km (łącznie z drogami gruntowymi).³⁶

Na klimat akustyczny wpływa dynamika rozwoju motoryzacji, a co za tym idzie systematyczny wzrost ilości pojazdów. Wg GUS na terenie powiatu złotowskiego, w okresie 2017-2021, zanotowano wzrost liczby zarejestrowanych pojazdów o 13%. Na koniec 2021 roku zarejestrowanych było łącznie 57 744 pojazdów. Udział poszczególnych pojazdów przedstawiono w poniższej tabeli.

³⁵ Dane udostępnione przez Starostwo Powiatowe w Złotowie, pismo nr OS.605.16.2022 z dnia 14.11.2022 r.

³⁶ Załącznik do Uchwały Nr XVIII.194.2016 Rady Gminy Złotów z dnia 24 maja 2016 r., Strategia rozwoju Gminy Złotów na lata 2016-2025

Tabela 5 Zmiany ilości zarejestrowanych pojazdów na terenie powiatu złotowskiego w latach 2017-2021

Wyszczególnienie	jednostka	rok				
		2017	2018	2019	2020	2021
Pojazdy samochodowe i ciągniki	szt.	51 160	52 761	54 577	56 142	57 744
Motocykle		3 542	3 675	3 911	4 078	4 203
Samochody osobowe		37 545	38 755	40 018	41 056	42 180
Samochody ciężarowe		4 988	5 130	5 318	5 549	5 761
Ciągniki rolnicze		4 172	4 240	4 330	4 385	4 491
Autobusy		143	147	153	162	161

Źródło: dane GUS

Główną przyczyną narażenia ludności na hałas jest komunikacja i stale wzrastająca liczba pojazdów pojawiających się na naszych drogach. Czynnikiem wpływającym na poziom hałasu komunikacyjnego są natężenie i płynność ruchu, procentowy udział pojazdów ciężarowych w strumieniu pojazdów, prędkość strumienia pojazdów, położenie drogi oraz rodzaj nawierzchni, ukształtowanie terenu, przez który przebiega trasa komunikacyjna, charakter obudowy trasy i rodzaj sąsiadującej z trasą zabudowy.

Hałas lotniczy

Brak jest szczegółowych danych na temat zagrożenia hałasem lotniczym na obszarze gminy, jednak biorąc pod uwagę odległość od najbliższego portu lotniczego hałas z tym związany nie jest znaczącym problemem.

POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

W przypadku braku realizacji zamierzeń zawartych w projektowanym dokumencie można spodziewać się narażenia mieszkańców na szkodliwe działanie hałasu drogowego. Głównym źródłem hałasu na terenie Gminy Złotów jest ruch drogowy. Poprawa stanu technicznego dróg oraz prace modernizacyjne ograniczą wpływ hałasu komunikacyjnego

na środowisko. Również budowa ścieżek rowerowych może ograniczyć ilość pojazdów spalinowych na rzecz transportu rowerowego.

4.4 PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE

Z uwagi na sposób oddziaływania na materię promieniowanie elektromagnetyczne można podzielić na

- jonizujące, występujące w wyniku użytkowania substancji promieniotwórczych w energetyce jądrowej, ochronie zdrowia, przemyśle, badaniach naukowych – ochrona przed tym promieniowaniem unormowana jest w ustawie z 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe,
- niejonizujące, związane ze zmianami pola elektromagnetycznego wytwarzanego przez źródła energetyczne i radiokomunikacyjne, ochronę przed którym reguluje ustawa Prawo ochrony środowiska, w dziale VI pod nazwą „Ochrona przed polami elektromagnetycznymi”.

Głównymi źródłami promieniowania niejonizującego są:

- stacje i linie energetyczne,
- nadajniki radiowe i telewizyjne oraz CB-radio i radiostacje amatorskie,
- stacje bazowe telefonii komórkowej,
- wojskowe i cywilne urządzenia radionawigacji i radiolokacji,
- urządzenia powszechnego użytku: kuchenki mikrofalowe, monitory, aparaty komórkowe itp.

Zgodnie z art. 3 pkt 18 ustawy Prawo ochrony środowiska przez pola elektromagnetyczne rozumie się pole elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwościach od 0 Hz do 300 GHz. Zgodnie z Ustawą, celem regulacji dotyczących pól elektromagnetycznych jest:

- utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach;
- zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Wartości dopuszczalne natężenia pól elektromagnetycznych określa Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. z 2019 poz. 2448) podając je osobno dla terenów przeznaczonych pod zabudowę oraz dla miejsc dostępnych dla ludzi,

zgodnie z art. 122 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska. Do końca 2019 r. dopuszczalny poziom składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego o częstotliwości od 3 MHz do 300 GHz w miejscach dostępnych dla ludności określony był na poziomie 7 V/m.

Obecnie poziom dopuszczalny składowej elektrycznej pola w miejscach dostępnych dla ludności dla zakresu częstotliwości objętej monitoringiem tj. od 80 MHz do 40 GHz wynosi 28 V/m do 61 V/m. Można zatem zauważyć, że od 2020 r. mamy do czynienia z wzrostem dopuszczalnych wartości poziomów PEM.

Źródłem promieniowania elektromagnetycznego są m.in. linie energetyczne, które przebiegają również przez teren gminy Złotów oraz maszty telefonii komórkowej.

Główne stacje bazowych telefonii komórkowej i nadajników DVB-T na terenie Gminy Złotów znajdują się w miejscowościach:

- Radawnica (stacje bazowe),
- Górzna (stacje bazowe),
- Buntowo (stacja bazowa),
- Bługowo (stacje bazowe), wyniki pomiarów natężenia pola elektrycznego wynoszą <math><1,59\text{ V/m}</math>.³⁷

W 2020 roku w ramach działalności Inspekcji Ochrony Środowiska nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. Średnie wyniki pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych utrzymują się na podobnym, niskim poziomie, pomimo postępującego wzrostu liczby źródeł pól elektromagnetycznych³⁸.

POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Temat pola elektromagnetycznego nie stanowi obecnie większego zagrożenia. Normy nie są przekroczone. Nie oznacza to jednak, że problem ten można zostawić bez interwencji, ponieważ obecna dość dobra sytuacja może szybko się pogorszyć. Należy

³⁷ <https://si2pem.gov.pl/>, dostęp z dnia 28.10.2022 r.

³⁸ Ocena poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku w roku 2020 - opracowana na podstawie pomiarów wykonanych przez Inspekcję Ochrony Środowiska, Główny Inspektorat Ochrony środowiska, październik 2021 r.

więc monitorować źródła promieniowania i działać w zależności od zaistniałych sytuacji mając na uwadze stan i dobro środowiska naturalnego.

W programie ochrony środowiska zaplanowano kierunki działań:

- wprowadzenie do MPZP zapisów uwzględniających ochronę przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych,
- ograniczanie koncentracji źródeł promieniowania elektromagnetycznego na etapie planowania i wydawania decyzji lokalizacyjnych i środowiskowych.

Są to działania nieinwestycyjne i nie przewiduje się w przypadku braku realizacji powyższych działań zmiany stanu środowiska.

4.5 POWAŻNE AWARIE I ZAGROŻENIA NATURALNE

Poważne awarie

Zgodnie z definicją zawartą w art. 3 pkt 23 ustawy Prawo ochrony środowiska pod pojęciem poważnej awarii rozumie się zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem. Z kolei przez poważną awarię przemysłową rozumie się poważną awarię w zakładzie (art. 3 pkt 24 ustawy Prawo ochrony środowiska).

Awarie przemysłowe

Na terenie Gminy Złotów nie znajdują się zakłady o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii (ZDR), ani zakłady o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii (ZZR). Potencjalne zagrożenie dla środowiska stwarzają stacje paliw funkcjonujące w systemie otwartym lub na potrzeby własne zakładu. Eksploatacja stacji może powodować zagrożenie dla środowiska w przypadku rozszczelnienia się zbiornika lub instalacji paliwowej oraz podczas rozładunków paliw z cystern samochodowych do zbiorników magazynowych.

Najbliżej położony od Gminy Złotów jest zakład dużego ryzyka - Operator Logistyczny Paliw Płynnych Sp. z o.o. Baza Paliw nr 8 w Jastrowiu, zlokalizowany pod adresem: ul. Polna 1, 64-915 Jastrowie.

Najbliżej położone zakłady zwiększonego ryzyka znajdują się w Pile i są to: AIR PRODUCTS Sp. z o.o., Zakład satelicki w Pile oraz Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe "GEOFIZYKA TRANS-GAZ" Spółka z o.o. w Toruniu Oddział w Pile.

Transport materiałów niebezpiecznych

Potencjalnym źródłem zagrożenia na terenie gminy mogą być wypadki drogowe środków transportu, głównie tych przewożących materiały niebezpieczne. Szczególnie groźne są awarie w rejonach przepraw mostowych bądź w pobliżach rzek lub innych wód, ponieważ grożą one bezpośrednim skażeniem wód płynących.

Zagrożenia naturalne

Susze

Zgodnie z definicją zawartą „*Planie przeciwdziałania skutkom suszy*³⁹” susza rozumiana jest bowiem jako: zjawisko naturalne, wywołane przez długotrwały brak opadów atmosferycznych, przejawiający się okresowym obniżeniem poziomu wód powierzchniowych lub podziemnych, mogące skutkować ograniczeniami w możliwości korzystania z wód, dostępu do usług wodnych lub możliwości prowadzenia produkcji rolnej lub leśnej. Ochrona przed suszą jest zadaniem organów administracji rządowej i samorządowej.

Wyróżnia się cztery typy suszy:

- atmosferyczna – określana jako niedostatek lub całkowity brak opadów,
- rolnicza - rodzaj suszy, podczas którego dochodzi do wysychania gleby, a co skutkuje ograniczeniem dostępności wody dla roślin,
- hydrologiczna, w wyniku której następuje wysychanie źródeł cieków oraz samych cieków,
- hydrogeologiczna – jej początkiem jest obniżenie zwierciadła wód podziemnych.

W mapach zagrożenia suszą zasięgi opracowano w układzie hierarchicznym w czterostopniowym podziale zagrożenia suszą:

- 1) I klasa – obszary zagrożone w stopniu słabym,
- 2) II klasa – obszary zagrożone w stopniu umiarkowanym,
- 3) III klasa – obszary zagrożone w stopniu silnym,

³⁹ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy, (Dz.U. 2021 poz. 1615)

4) IV klasa – obszary zagrożone w stopniu ekstremalnym.

W granicach gminy Złotów występują następujące kasy zagrożenia suszą:

- rolniczą: głównie obszary zagrożone w stopniu słabym, z punktowymi obszarami zagrożonymi w stopniu umiarkowanym i silnym,
- hydrologiczną – obszary umiarkowanie zagrożone (klasa II),
- suszą hydrogeologiczną – obszary słabo zagrożone (klasa I).

Klasy łącznego zagrożenia suszą na terenie gminą to głównie obszary umiarkowanie zagrożone suszą, miejscami obszary silnego zagrożenia suszą oraz na niewielkim obszarze słabo zagrożone suszą.⁴⁰

Powodzie

Gmina Złotów położona jest poza obszarem narażonym na niebezpieczeństwo powodzi⁴¹.

Huragany, silne wiatry, tornada, gradobicia

Z danych historycznych wynika że prawdopodobieństwo powstania na terenie gminy Złotów huraganów czy przejścia trąb powietrznych jest niewielkie. Nie można ich jednak wykluczyć. Zmiany klimatyczne powodują występowanie różnych zjawisk nie występujących na danym terenie w latach poprzednich. Do tego takie zjawiska trudne są do przewidzenia.

Istnieje prawdopodobieństwo występowania silnych wichur, których prędkość dochodzi do ponad 100 km/h. Trudno jest określić obszary zagrożeń związanych z silnymi wiatrami, dlatego ważne jest możliwie wczesne podjęcie działań profilaktycznych oraz poinformowanie społeczeństwa o istniejącym zagrożeniu. Bardzo często burzom towarzyszą gradobicia, czyli intensywne opady gradu. Są zjawiskiem coraz częstszym w okresie letnim. Często powodują one liczne straty w rolnictwie m.in. plonów lub uszkodzenia mienia.

⁴⁰ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy, (Dz.U. 2021 poz. 1615)

⁴¹ mapy.isok.gov.pl

POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Gmina Złotów jest w niskim stopniu narażona na występowanie awarii przemysłowych czy zagrożeń naturalnych. Konieczne jest jednak podejmowanie inicjatyw przyczyniających się do maksymalnej redukcji zagrożenia ich wystąpienia.

Tendencje wynikające ze zmian klimatu mogą wskazywać, że w kolejnych latach na terenie gminy Złotów może mieć miejsce nasilenie występowania zagrożeń naturalnych.

W programie ochrony środowiska zaplanowano:

- Informowanie mieszkańców gminy o istniejących i potencjalnych źródłach awarii lub katastrof, potencjalnych ich skutkach i sposobach postępowania w przypadku ich wystąpienia.

Są to działania nieinwestycyjne i nie przewiduje się w przypadku braku realizacji powyższych działań zmiany stanu środowiska.

4.6 ZASOBY PRZYRODNICZE

Lasy

Na terenie Gminy Złotów lasy zajmują 1 008,39 ha. Lesistość tego terenu wynosiła w 2021 roku 24,3%. W porównaniu do województwa wielkopolskiego gmina charakteryzuje się więc niższym poziomem lesistości niż jest to przyjęte dla całego wielkopolskiego.⁴²

Obiekty i obszary chronione

W poniżej tabeli przedstawiono formy ochrony przyrody znajdujące się w granicach administracyjnych gminy Złotów (Tabela 6).

⁴² GUS, Bank Danych Lokalnych

Tabela 6 Formy ochrony przyrody w Gminie Złotów

Nazwa	Forma ochrony	Akt prawny o ustanowieniu	Cel ochrony	Lokalizacja/uwagi
Rezerваты Przyrody				
Czarci Staw	Rezerwat przyrody, Rodzaj rezerwatu: torfowiskowy; Typ ekosystemu: torfowiskowy (bagienny)	Zarządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 26 listopada 1990 r. w sprawie uznania za rezerwaty przyrody, M. P. z 1990 r. Nr 48, poz. 366	Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie kompleksu ekosystemów związanych z zarastającym jeziorem Czarci Staw, a zwłaszcza mechowisk, torfowisk przejściowych i wysokich wraz z rzadkimi elementami flory i fauny.	-
Uroczysko Jary	Rezerwat przyrody, Rodzaj rezerwatu: florystyczny; Typ ekosystemu: różnych ekosystemów	Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 23 grudnia 1998 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody, Dz. U. z 1998 r. Nr 166, poz. 123	Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych, rzadkich gatunków roślin leśnych, zaroślowych, łąkowych, wodnych, bagiennych, źródliskowych i torfowiskowych, występujących w rynnach polodowcowych i na dnie jarów.	
obszary chronionego krajobrazu				
Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy (woj. wielkopolskie)	Obszar chronionego krajobrazu	Uchwała Nr IX/56/89 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Pile z dnia 31 maja 1989 r. w sprawie ustanowienia obszarów chronionego krajobrazu w	Wielkie bogactwo walorów krajobrazowych stanowią: urozmaicona rzeźba terenu z rozległymi kompleksami leśnymi, malownicze głęboko wcięte doliny licznych rzek, moreny czołowe i doliny	

Nazwa	Forma ochrony	Akt prawny o ustanowieniu	Cel ochrony	Lokalizacja/uwagi
		województwie pilskim, Dz. Urz. Woj. Pilskiego, Dz. Urz. Nr 11, poz. 95	rynnowe z licznymi jeziorami, miejsca lęgowe i ostoje rzadkich i ginących zwierząt.	
Dolina Łobzonki i Bory Kujañskie	Obszar chronionego krajobrazu	Uchwała Nr IX/56/89 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Pile z dnia 31 maja 1989 r. w sprawie ustanowienia obszarów chronionego krajobrazu w województwie pilskim, Dz. Urz. Woj. Pilskiego, Dz. Urz. z 1989 r. Nr 11, poz. 95	Obszar obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.	
Obszar Natura 2000				
Dolina Łobzonki	Obszar Natura 2000, Rodzaj ochrony: Dyrektywa siedliskowa, Status: specjalny obszar ochrony siedlisk	decyzja Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana	Obszar wyróżnia się obecnością aż 21 typów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG	

Nazwa	Forma ochrony	Akt prawny o ustanowieniu	Cel ochrony	Lokalizacja/uwagi
		jako dokument nr C(2010) 9669)(2011/64/UE)		
pomniki przyrody				
Jan	Typ pomnika: Jednoobiektowy Rodzaj tworcu: drzewo	Orzeczenie Nr 53 Prez. WRN w Koszalinie z 23.051.1956r.	Gatunek drzewa: Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i> Wysokość [m]: 25 Pierśnica [cm]: 172 Obwód [cm]: 540	N-ctwo Złotów, L-ctwo Wąsosz, oddz.39f
Nie nadano nazwy w akcie prawnym	Typ pomnika: Wieloobiektowy Podtyp pomnika: Grupa drzew	Zarządzenie Nr 42 Wojewody Piłskiego z dnia 28 grudnia 1985 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody	<ul style="list-style-type: none"> • Jesion wyniosły - <i>Fraxinus excelsior</i>, Wysokość [m]: 26 Pierśnica [cm]: 89 Obwód [cm]: 280 • Klon srebrzysty - <i>Acer saccharinum</i> Wysokość [m]: 27 Pierśnica [cm]: 114 Obwód [cm]: 358 • Dąb czerwony - <i>Quercus rubra</i> Wysokość [m]: 27 Pierśnica [cm]: 106 Obwód [cm]: 333 • Modrzew europejski - <i>Larix decidua</i> Wysokość [m]: 29 	

Nazwa	Forma ochrony	Akt prawny o ustanowieniu	Cel ochrony	Lokalizacja/uwagi
			Pierśnica [cm]: 74 Obwód [cm]: 232	
Nie nadano nazwy w akcie prawnym	Typ pomnika: Jednoobiektowy Rodzaj tworu: drzewo	Zarządzenie Nr 42 Wojewody Pilskiego z dnia 28 grudnia 1985 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody, Dz. Urz. Woj. Pilskiego z 28 grudnia 1985 r. Nr 18 poz. 206	Gatunek drzewa:Lipa drobnolistna - Tilia cordata Wysokość [m]: 28 Pierśnica [cm]: 96 Obwód [cm]: 302	park, PGR Buntowo
Nie nadano nazwy w akcie prawnym	Typ pomnika: Jednoobiektowy Rodzaj tworu: drzewo	Zarządzenie Nr 42 Wojewody Pilskiego z dnia 28 grudnia 1985 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody, Dz. Urz. Woj. Pilskiego z 28 grudnia 1985 r. Nr 18 poz. 206	Gatunek drzewa:Modrzew europejski - Larix decidua Wysokość [m]: 21 Pierśnica [cm]: 81 Obwód [cm]: 254	park PGR, przy placu zabaw
Nie nadano nazwy w akcie prawnym	Typ pomnika: Wieloobiektowy Podtyp pomnika: Grupa drzew	Zarządzenie nr 32 Wojewody Pilskiego z dn. 29.12.1986 r., Dz. Urz. Woj. Pilskiego z 30 grudnia 1986 r. Nr 11 poz. 118	<ul style="list-style-type: none"> Lipa drobnolistna - Tilia cordata Wysokość [m]: 27 Pierśnica [cm]: 90 Obwód [cm]: 283 Lipa drobnolistna - Tilia cordata Wysokość [m]: 27 Pierśnica [cm]: 126 Obwód [cm]: 396 grupa 3 drzew - 1 sosna i 2 lipy, obecnie pozostały tylko lipy, po sośnie pozostał pień	park Zakładu Rolnego

Nazwa	Forma ochrony	Akt prawny o ustanowieniu	Cel ochrony	Lokalizacja/uwagi
Nie nadano nazwy w akcie prawnym	Typ pomnika: Jednoobiektowy Rodzaj tworu: drzewo	Rozporządzenie nr 14/98 Woj. Piłskiego z dn. 13.10.1998 r., w sprawie uznania za pomniki przyrody, Dz. Urz. Woj. Piłskiego z 13.10.1998 r. Nr 32, poz.269	Gatunek drzewa: Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i> Wysokość [m]: 22 Pierśnica [cm]: 153 Obwód [cm]: 481	N-ctwo Lipka, L-ctwo Nowy Dwór, oddz.262 h, obok leśniczówki w kierunku ujęcia wody dla deszczowni
Friedrich Iwański	Typ pomnika: Jednoobiektowy Rodzaj tworu: drzewo	Uchwała Nr IX.72.2019 Rady Gminy Złotów z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody, Dz. Urz. Województwa Wielkopolskiego, Dz. Urz. z 2019 r. poz. 6274	Gatunek drzewa: Kasztanowiec zwyczajny (Kasztanowiec biały) - <i>Aesculus hippocastanum</i> Wysokość [m]: 26 Pierśnica [cm]: 121 Obwód [cm]: 380	dz. nr ewid. 8160/1 obręb Międzybłocie, park w Międzybłociu
Lidia	Typ pomnika: Jednoobiektowy Rodzaj tworu: drzewo	Uchwała Nr IX.71.2019 Rady Gminy Złotów z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody, Dz. Urz. Województwa Wielkopolskiego, Dz. Urz. z 2019 r. poz. 6275	Gatunek drzewa: Topola szara - <i>Populus xcanescens</i> Wysokość [m]: 34 Pierśnica [cm]: 104 Obwód [cm]: 327	dz. nr ewid. 8160/4, obręb Międzybłocie, park w Międzybłociu

Źródło: <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/search.jsf>, dostęp z dnia 31.10.2022 r.

W programie ochrony środowiska przewidziano następujące rodzaje zadań:

- Uwzględnianie kwestii ochrony różnorodności biologicznej, terenów zieleni i krajobrazu w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub/i decyzjach o warunkach zabudowy
- Konserwacja pomników przyrody
- Edukacja społeczeństwa i promocja ochrony zasobów przyrodniczych

Są to działania nieinwestycyjne i nie przewiduje się w przypadku braku realizacji powyższych działań zmiany stanu środowiska.

4.7 GLEBY

Na terenie gminy Złotów dominują gleby o charakterze kwaśnym, tj. aż 57,4% gleb to gleby kwaśne, a 36% to gleby lekko kwaśne. Jedynie 2,9% to gleby obojętne. Aż dla 25% gleb konieczne jest wapnowanie, dla ponad 60% jest to potrzebne lub wskazane i jedynie dla ok. 3% wapnowanie jest zbędne.

Kwaśny odczyn pH wpływa niekorzystnie na pobieranie składników pokarmowych przez rośliny z gleby. W wyniku zakwaszenia gleb, proces pobierania przez rośliny składników pokarmowych, w istotny sposób jest utrudniony. Ponadto, dochodzi wówczas do aktywacji związków toksycznych, czego efektem jest wzrost pobierania metali ciężkich przez rośliny. W efekcie, zjawiska te prowadzą do zmniejszenia ilości plonów i pogorszenia jakości uzyskanych produktów.

Od składu chemicznego gleby, a zwłaszcza od zasobności gleby w składniki pokarmowe roślin, w dużej mierze zależy jej żyzność. Poszczególne pierwiastki mogą występować w glebach w formie minerałów, związków chemicznych, jonów w formach przyswajalnych i nieprzyswajalnych dla roślin. Ocena zasobności gleby w makroelementy przedstawiana jest w pięciu klasach według stwierdzonej zawartości badanego składnika: bardzo niska, niska, średnia, wysoka, bardzo wysoka.

Fosfor w glebie wpływa dodatnio na pobieranie innych składników pokarmowych przez rośliny, głównie azotu. Skutki głodu fosforowego u roślin

uprawianych występują tym silniej, im gleba jest mniej zasobna w fosfor oraz im bardziej jest kwaśna. Aż 45,6% gleb w Gminie ma zawartość fosforu niską i bardzo niską.

Potas przyswajalny stanowi z reguły około 1% potasu ogółem. Przeważające formy potasu mogą ulegać stratom. W glebach organicznych i lekkich glebach mineralnych pierwiastek ten jest łatwo wymywany i dlatego nawożenie potasem powinno być stosowane systematycznie. Około 28% gleb na terenie Gminy ma mniejszą niż średnią zawartość potasu.

Zawartość magnezu ogółem w glebie wynosi od 0,05 do 0,6%. Im gleba jest lżejsza, tym z reguły bardziej uboga w magnez. Niedobory magnezu, występujące we wczesnych stadiach wzrostu, wpływają ujemnie na późniejszy rozwój i plonowanie roślin uprawnych. Magnez jest pierwiastkiem bardzo ważnym dla procesów życiowych roślin – jest składnikiem chlorofilu. Na terenie Gminy występują gleby o zawartości magnezu niskiej i bardzo niskiej i stanowią one 31,7% gleb (rys. 8).⁴³

Na terenie Gminy Złotów dominują gleby zaliczające się do kompleksów przydatności rolniczej: żytnej dobrej, żytnej słabej i żytnej bardzo słabej. Większość gleb w obszarze Gminy zalicza się do klas bonitacyjnych: IVa, IVb i V, natomiast gleby o klasie I i II w ogóle nie występują.

POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

W programie ochrony środowiska przewidziano następujące rodzaje zadań:

- Wdrażanie zasad ochrony powierzchni biologicznie czynnej do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- Uwzględnianie w uchwalanych dokumentach planistycznych kwestii związanej z koniecznością ochrony gleb najbardziej cennych, o najwyższych klasach bonitacyjnych,
- Edukacja w zakresie zmian ukształtowania terenu oraz zmian stosunków wodnych.

⁴³ Agrochemiczne badania gleb Wielkopolski w latach 2000-2004, Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Poznaniu, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, Poznań 2005

Są to działania nieinwestycyjne i nie przewiduje się w przypadku braku realizacji powyższych działań zmiany stanu środowiska.

4.8 ZASOBY GEOLOGICZNE

Na terenie gminy występują zarejestrowane bilansowe złoża surowców mineralnych, głównie torfy, jak również kredy oraz piaski i żwiry.

Wykaz złóż geologicznych zlokalizowanych w obszarze gminy przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 7 Wykaz złóż kopalin w Gminie Złotów

Nazwa	Położenie	Użytkownik	Status	Tereny nad złożem	Rodzaj kopaliny
Dzierążenka	Dzierążenka	PEATCO sp. z o.o.	aktywny	Obsz. gosp. roln. kl. IV, kl. V, kl. VI	Torfy
Dzierążenka I	Dzierążenka E część dz. ewid. 217, 220, 222, 235.	Agaris sp. z o.o.	Aktywny	Obsz. gosp. roln. kl. IV, kl. V, kl. VI	Torfy
Dzierążno	Stare Dzierążno	Produkcja Okryw Stanisław Oryniak; P. Stanisław Oryniak, PRODUKCJA KRUSZYW	nieaktywny	Obsz. gosp. roln. kl. V	Torfy
Dzierążno 1 (pole A)	Dzierążno	Produkcja Okryw Stanisław Oryniak; P. Stanisław Oryniak, PRODUKCJA KRUSZYW	nieaktywny	Obsz. gosp. roln. kl. IV i kl. V	Torfy
Dzierążno 2 (pole B)	Dzierążno	Produkcja Okryw Stanisław Oryniak; P. Stanisław Oryniak, PRODUKCJA KRUSZYW	nieaktywny	b.d.	Torfy
Dzierążno 3	Stare Dzierążno, dz. nr:212,259,263,265,285,286,287,221,222,231,232,234,254,2	Produkcja Okryw Stanisław Oryniak	aktywny	Obsz. gosp. roln. kl. IV i kl. V	Torfy

Nazwa	Położenie	Użytkownik	Status	Tereny nad złożem	Rodzaj kopaliny
	55,259,296,298,299,300,301,302,303,314,315,316,317,318,319,304,306				
Górzna	Górzna	Osoba fizyczna	nieaktywny	Obsz. gosp. roln. kl.VI	Piaski i żwiry
Górzna	Górzna działki o nr ewid.: 663, 664, 665, 666, 667, 668, 670/1, 673, 677/1, 678, 679, 681, 682	-	-	Pastwiska i łąki, Obszar gospodarki leśnej, inne	torfy
Kamień	Kamień	PEATCO sp. z o.o.	aktywny		torfy
Kamień I	Kamień, dz. ewid. 253	PEATCO sp. z o.o.	aktywny	Obsz. gosp. roln. kl. IV, kl. V, kl. VI, Pastwiska i łąki	Torfy - złożo skreślone z bilansu zasobów
Kamień II	Kamień	-	-	Obszar gospodarki rolnej, obszar gospodarki leśnej	torfy
Krzywa Wieś	Krzywa Wieś	-	-	Obszar gospodarki leśnej	Piaski i żwiry - eksploatacja złoża zaniechana
Pieczewo	Pieczewo, Górzna	Stanisław Oryniak, Jarosław Wyrobek" KARTEL" sp. j.	aktywny	Obsz. gosp. rolnej kl. > IV (V,VI)	torfy- złożo eksploatowane okresowo
Radawnica	Radawnica	-	-	Obsz. gosp. rolnej kl. > IV (V,VI)	Piaski i żwiry

Nazwa	Położenie	Użytkownik	Status	Tereny nad złożem	Rodzaj kopaliny
Radawnica	Radawnica dz. ewid. nr 307, 308, 318, 319.	PEATCO sp. z o.o	aktywny	Obsz. gosp. roln. kl. IV i kl. V	torfy
Radawnica 1	Radawnica cz. dz. ewid. nr 501	-	-	Obsz. gosp. roln. kl. IV i kl. V, Pastwiska i łąki	torfy
Skic	Skic			Obsz. gosp. rolnej kl. > IV (V,VI), nieużytki	Kredy - eksploatacja złoża zaniechana
Skic II	Skic	Stanisław Oryniak, Jarosław Wyrobek" KARTEL" sp. j.	aktywny	Obsz. gosp. rolnej kl. > IV (V,VI)	torfy
Skic III	Skic	-	-	Obszar chronionego krajobrazu, Obsz. gosp. roln. kl.V i kl. VI, Pastwiska i łąki, Nieużytki, Obsz. gosp. komunalnej, Obsz. gosp. Przemysłowej, Grunty zadrzewione i zakrzewione, inne	torfy
Skic-Kujan	Rejon miejsc. Skic, Kujan.	-	-	Obsz. gosp. rolnej kl. > IV (V,VI), Obszar chronionego krajobrazu, Pastwiska i łąki	kredy
Stare Dzierzążno	Stare Dzierzążno, Dzierzążenko	Produkcja Okryw Stanisław Oryniak	aktywny	Obsz. gosp. rolnej kl. > IV (V,VI)	torfy
Stawnica	Stawnica	-	-	Pastwiska i łąki	torfy

Nazwa	Położenie	Użytkownik	Status	Tereny nad złożem	Rodzaj kopaliny
Stawnica I	Stawnica	-	-	Pastwiska i łąki, Nieużytki, Obszar gospodarki leśnej, inne	torfy
Święta	Święta	Nadleśnictwo Złotów	Nieaktywny	Obsz. gosp. rolnej kl. I - IV	Piaski i żwiry - eksploatacja złoża zaniechana
Święta	Święta część dz. nr 907			Obsz. gosp. rolnej. kl. V	Piaski i żwiry

Źródło: <http://geoportal.pgi.gov.pl/>

Obecnie aktywne obszary górnicze w gminie to:

- Dzierżążno 3 - Pole A, B, C, D, E, kopaliny: torfy,
- Skic II, kopaliny: torfy,
- Dzierżążenko, kopaliny: torfy,
- Stare Dzierżążno - Pole A, B, C, kopaliny: torfy,
- Radawnica Pole A, B, kopaliny: torfy,
- Piecewo, Górzna kopaliny: torfy,
- Kamień, kopaliny: torfy,
- Dzierżążenko I, kopaliny: torfy.

POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

W programie ochrony środowiska nie przewidziano zadań w zakresie zasobów geologicznych i nie przewiduje się w przypadku braku realizacji działań zmiany stanu środowiska.

4.9 GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW

Dla Gminy Złotów zadania z zakresu gospodarki odpadami realizuje Związek Gmin Krajny. Działania te obejmują całą organizację systemu gospodarki odpadami, w tym tworzenie ram prawnych, wybór metody ustalania opłat za gospodarowanie odpadami i określanie stawek opłat, zapewnienie odbioru i zagospodarowania odpadów od mieszkańców, zapewnienie mieszkańcom dostępu do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych oraz działania edukacyjne w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi. Od 1 kwietnia 2020 roku wprowadzono obowiązkową segregację odpadów dostosowując system gospodarki odpadami na terenie Związku do wymogów znowelizowanej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Gmina Złotów nie posiada własnego składowiska odpadów komunalnych. Zlokalizowane w obszarze Gminy Złotów Międzygminne Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Międzybłociu od 30.06.2018 roku jest nieczynne. W tej chwili trwają prace związane z rekultywacją terenu składowiska.

W obszarze Gminy funkcjonuje Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych. Instalacja zlokalizowana jest na terenie działek o nr ew.: 468/11 i 468/9, obręb Stawnica. Głównym celem pracy instalacji jest przetwarzanie odpadów o kodzie 20 03 01 – Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne. Ponadto w module mechanicznym, w zależności od potrzeb – oprócz przetwarzania odpadów o kodzie 20 03 01 oraz 19 05 01 (pochodzących z biosuszenia odpadów o kodzie 20 03 01) mogą być również przetwarzane odpady pochodzące z selektywnej zbiorki odpadów oraz odpady wielkogabarytowe. Natomiast instalacja w części biologicznej – w odrębnych wariantach funkcjonowania instalacji – może służyć także, oprócz stabilizacji frakcji podsitowej oraz biosuszenia odpadów o kodzie 20 03 01, do biosuszenia frakcji wysokokalorycznej oraz przetwarzania odpadów ulegających biodegradacji (niestanowiących odpadów zielonych i innych bioodpadów). Instalacja składa się z: modułu mechanicznego (sortownia) o przepustowości 30 000 Mg/rok oraz z modułu biologicznego o wydajności 18 000 Mg/rok.⁴⁴ Obecnie trwają działania (uzyskiwanie stosownych decyzji i pozwoleń) związane z rozbudową regionalnej instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych w Stawnicy, w tym jej modernizacji.

Głównymi źródłami wytwarzania odpadów komunalnych są gospodarstwa domowe, obiekty handlowo-usługowe, szkoły, przedszkola, biura, instytucje, obiekty turystyczne, a także odpady z usług komunalnych – czyszczenia ulic, utrzymania terenów zielonych, parków, cmentarzy.

Zgodnie z danymi Związku Gmin Krajny w 2021 roku na terenie gminy Złotów zebrano 2 309 t odpadów komunalnych ogółem, w czego 46,8% zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów. 1 228,74 ton stanowiły odpady zmieszane.

Ilość odpadów komunalnych w ostatnich latach z roku na rok wzrasta. Zauważalne są jednak pozytywne trendy: spadek masy odpadów niesegregowanych (zmieszanych), a wzrost masy odpadów selektywnie zebranych.

Gmina Złotów w 2021 roku osiągnęła następujące poziomy recyklingu:

- Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych [%]– 36,04%,

⁴⁴ Decyzja Marszałka Województwa Wielkopolskiego w sprawie Udzielenia Wnioskodawcy pozwolenia zintegrowanego dla instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych w Stawnicy, gm. Złotów, pismo z dn. 9 marca 2016 r. nr DSR-II-2.7222.54.2015

- Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych – 0%
- Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania – 927,44 Mg (100%).⁴⁵

Oprócz odpadów komunalnych w obrębie gminy występują odpady niebezpieczne, zawierające azbest. Wyroby zawierające azbest występują najczęściej w postaci płyt azbestowo – cementowych stosowanych w budownictwie jako pokrycia dachowe. Każdego roku Gmina zabezpiecza środki finansowe oraz wspiera odbiór wyrobów azbestowych od mieszkańców Gminy. Zgodnie z danymi określonymi w bazie azbestowej na terenie Gminy pozostało jeszcze 4 255,5 Mg wyrobów do unieszkodliwienia⁴⁶.

POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Na terenie Gminy Złotów wytwarzane są przede wszystkim odpady komunalne.

W programie ochrony środowiska przewidziano realizację zadań:

- Ograniczenie ilości odpadów zmieszanych powstających na terenie gminy na rzecz ilości odpadów segregowanych poprzez utworzenie Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów w Gminie Złotów,
- Likwidacja wyrobów zawierających azbest z budynków mieszkalnych, inwentarskich i gospodarczych na terenie Gminy Złotów.

W przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu potencjalnie mogą wzrosnąć zagrożeniami związane z gospodarką odpadami na terenie gminy Złotów są:

- Postępujące nieprawidłowe praktyki dotyczące gospodarowania odpadami m.in. spalanie odpadów komunalnych w paleniskach domowych,
- Spadek udziału odpadów zebranych selektywnie w relacji do ogółu odpadów,
- Trudności z osiągnięciem wymaganego poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych,

⁴⁵ Analiza gospodarki odpadami na terenie Związku Gmin Krajny za rok 2021, Związek Gmin Krajny z siedzibą w Złotowie, kwiecień 2022

⁴⁶ www.bazaazbestowa.gov.pl/pl/

- Powstanie punktowych „dzikich wysypisk” śmieci,
- występowanie wyrobów zawierających azbest,

W celu sprawnego zagospodarowania powstających odpadów konieczne jest kontynuowanie działań związanych z organizacją efektywnego systemu ich zagospodarowania.

Realizacja działania:

- Likwidacja wyrobów zawierających azbest z budynków mieszkalnych, inwentarskich i gospodarczych na terenie Gminy Złotów

wynika z „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu powiatu złotowskiego na lata 2013-2032” oraz z "Programu oczyszczania kraju z azbestu na lata 2008-2032" (załącznik do uchwały Nr 39/2010 Rady Ministrów z dnia 15 marca 2010r.).

Azbest stanowi poważne zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi. W związku z tym powstało wiele regulacji prawnych zakazujących stosowania i produkcji wyrobów zawierających ten materiał, a także nakazujących usunięcie wyrobów już istniejących. Samowolne usuwanie azbestu (bez zachowania szczególnych procedur, postępowań i przestrzegania przepisów) może powodować emisję włókien azbestowych do środowiska, narażenia zdrowia ludzkiego. Azbest staje się niebezpieczny, gdy zaistnieją warunki stwarzające możliwość uwalniania się włókien z wyrobów azbestowych do otoczenia: poddawania elementów azbestowych obróbce mechanicznej, naruszenia struktury wyrobu spowodowanej naturalnym starzeniem się materiału; oddziaływania czynników atmosferycznych. Chorobotwórcze działanie tego związku następuje w wyniku wdychania włókien azbestowych zawieszonych w powietrzu, które następnie mogą zostać przeniesione do płuc. Oddychanie powietrzem skażonym włóknami azbestowymi może być przyczyną następujących chorób układu oddechowego:

- pylicy azbestowej (azbestozy);
- łagodnych zmian opłucnych;
- raka płuc (najpowszechniejszego nowotworu złośliwego, powodowanego przez azbest);
- międzybłonniaków opłucnej i otrzewnej;
- nowotworów o wysokiej złośliwości.⁴⁷

⁴⁷ Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu powiatu złotowskiego na lata 2013-2032

5. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem przedstawiono w rozdziale 4. Przewidywane oddziaływanie może potencjalnie wystąpić w sektorze gospodarowanie wodami i gospodarka wodno-ściekowa, zagrożenie hałasem oraz jakość powietrza.

6. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM I WSPÓLNOTOWYM

Program Ochrony Środowiska odzwierciedla ogólne zasady, które leżą u podstaw ochrony środowiska w Unii Europejskiej jak również powinien odwoływać się do Polityki Ekologicznej Państwa, której zapisy są spójne z zapisami prawa unijnego. Najważniejsze dyrektywy unijne dotyczące ochrony środowiska zostały transponowane do prawa polskiego, głównie do ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. Pozostałe przepisy zawarto w wielu innych ustawach i rozporządzeniach. Podstawę ochrony środowiska Wspólnoty Europejskiej stanowi obecnie VII Program Działań na Rzecz Ochrony Środowiska (7th European Action Plan – EAP). Od lat siedemdziesiątych Komisja Europejska przedstawia programy działania stanowiące podstawę europejskiej polityki ochrony środowiska. Szósty wspólnotowy program działań „Środowisko 2010: Nasza przyszłość, nasz wybór”, obejmował okres od lipca 2002 r. do lipca 2012 r. 20 listopada 2013 r. przyjęta została decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1386/2013/UE w sprawie ogólnego unijnego programu działań do 2020 r. „Dobra jakość życia z uwzględnieniem ograniczeń naszej planety” (Dz. Urz. L347 z 28.12.2013, s.171).

Decyzja zobowiązuje instytucje Unii i państwa członkowskie do podejmowania działań służących osiągnięciu celów priorytetowych Siódmego Programu, który stanowi załącznik aktu, a wszelkie organy publiczne do współpracy z przedsiębiorstwami, partnerami społecznymi, społeczeństwem europejskim i obywatelami w realizacji programu.

VII Program określa strategiczne plany kształtowania polityki w zakresie środowiska poprzez priorytetowe cele, które mają zostać osiągnięte do 2020:

1. ochrona, zachowanie i poprawa kapitału naturalnego Unii;
2. przekształcenie Unii w zasobooszczędną, zieloną i konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną;
3. ochrona obywateli Unii przed związanymi ze środowiskiem obciążeniami i zagrożeniami dla zdrowia i dobrostanu;
4. maksymalizacja korzyści płynących z prawodawstwa Unii w zakresie ochrony środowiska;
5. poprawa dowodów stanowiących podstawę polityki ochrony środowiska;
6. zabezpieczenie inwestycji na rzecz polityki ochrony środowiska i przeciwdziałania zmianie klimatu oraz urealnieniu cen;
7. poprawa uwzględniania aspektu ochrony środowiska i zwiększeniu spójności polityki;
8. wspieranie zrównoważonego charakteru miast Unii;
9. zwiększenie efektywności Unii w przeciwdziałaniu regionalnym i globalnym wyzwaniom w zakresie ochrony środowiska.

Cele te powinny zostać powiązane z celami strategii „Europa 2020” na różnych poziomach sprawowania władzy i w każdym wypadku z uwzględnieniem zasady pomocniczości, m.in. w zakresie:

- ograniczenia emisji gazów cieplarnianych o co najmniej 20%;
- zagwarantowania, że do 2020 r. 20% zużycia energii będzie pochodziło z odnawialnych źródeł energii;
- ograniczenia, dzięki poprawie efektywności energetycznej, zużycia energii pierwotnej o 20%.

Siódmy Program zawiera wizję na rok 2050, w którym to roku obywatele mają się cieszyć dobrą jakością życia, z uwzględnieniem ekologicznych ograniczeń planety, w gospodarce nic się nie marnuje, różnorodność biologiczna jest przywracana, a niskoemisyjny wzrost - oddzielony od zużycia zasobów - wyznacza drogę rozwoju globalnego.

Ramy polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030⁴⁸

Ramy klimatyczno-energetyczne do 2030 roku obejmują ogólnounijne cele na lata 2021-2030. Przywódcy państw członkowskich Unii Europejskiej uzgodnili podczas szczytu w Brukseli 23 października 2014 r. cele polityki klimatycznej UE do roku 2030. Podstawowym celem tej polityki pozostaje redukcja emisji gazów cieplarnianych w 2030 roku o co

⁴⁸ <https://www.kobize.pl/pl/article/pakiet-energetyczno-klimatyczny-ue/id/389/pakiet-2021-2030>

najmniej 40% w stosunku do roku 1990. Ponadto uzgodniono cel dotyczący poprawy efektywności energetycznej określony jako 27% zmniejszenie zapotrzebowania w relacji do prognoz oraz osiągnięcie co najmniej 27% udziału źródeł odnawialnych w całkowitym zużyciu energii. W 2018 r. państwa członkowskie UE, Komisja i Parlament zrewidowały decyzje określające cele polityki klimatycznej w zakresie poprawy efektywności energetycznej oraz wzrostu udziału odnawialnych źródeł energii w końcowym jej zużyciu:

- redukcję emisji gazów cieplarnianych o co najmniej 40% w stosunku do poziomów z 1990 roku;
- co najmniej 32 – procentowy udział w energii odnawialnej;
- poprawę efektywności energetycznej o co najmniej 32,5%.

Europejski Zielony Ład⁴⁹ skupia się na założeniach dotyczących przejścia na czystą energię, dzięki czemu nastąpi ograniczenie emisji gazów cieplarnianych i poprawa naszej jakości życia. Te założenia to:

- zapewnienie przystępnych cenowo i bezpiecznych dostaw energii w UE,
- stworzenie w pełni zintegrowanego, wzajemnie połączonych i cyfrowego unijnego rynku energii,
- nadanie priorytetu efektywności energetycznej, poprawienie charakterystyki energetycznej, budynków oraz rozwój sektora energetycznego opartego głównie na źródłach odnawialnych.

Aby to osiągnąć, Komisja wyznaczyła cele, które dotyczą m.in.:

- budowania powiązanych ze sobą systemów energetycznych i lepiej zintegrowanych sieci wspierających odnawialne źródła energii,
- promowania innowacyjnych technologii i nowoczesnej infrastruktury,
- zwiększenia efektywności energetycznej i promowanie ekoprojektów,
- wzmocnienie pozycji konsumentów i pomoc dla krajów UE w przeciwdziałaniu ubóstwu energetycznemu,
- propagowanie unijnych norm i technologii energetycznych na arenie światowej.

Plan działania Europejski Zielony Ład ma pomóc przekształcić UE w nowoczesną, zasobooszczędną i konkurencyjną gospodarkę:

- która w 2050 r. osiągnie zerowy poziom emisji gazów cieplarnianych netto,

⁴⁹ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal/energy-and-green-deal_pl

- w której nastąpi oddzielenie wzrostu gospodarczego od zużywania zasobów,
- w której żadna osoba ani żaden region nie pozostaną w tyle.

Inne istotne regulacje Unii europejskiej związane z kształtowaniem polityki ochrony środowiska to m.in.

- dyrektywa w sprawie redukcji zanieczyszczeń – dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2284 z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie redukcji krajowych emisji niektórych rodzajów zanieczyszczeń atmosfery, zmiany dyrektywy 2003/35/WE oraz uchylecia dyrektywy 2001/81/WE (Dz. Urz. UE L 344 z 17.12.2016, str. 1),
- dyrektywa o efektywności energetycznej / dyrektywa EED – dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2002 z dnia 11 grudnia 2018 r. zmieniająca dyrektywę 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej (Dz. Urz. UE L 328 z 21.12.2018, str. 210) [z pakietu „Czysta energia dla wszystkich Europejczyków”],
- dyrektywa o efektywności energetycznej budynków – dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/844 z dnia 30 maja 2018 r. zmieniająca dyrektywę 2010/31/UE w sprawie charakterystyki energetycznej budynków i dyrektywę 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej (Dz. Urz. UE L 156 z 19.06.2018, str. 75) [z pakietu „Czysta energia dla wszystkich Europejczyków”],
- dyrektywa OZE / dyrektywa RED II – dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (wersja przekształcona) (Dz. Urz. UE L 328 z 21.12.2018, str. 82, z późn. zm.) [z pakietu „Czysta energia dla wszystkich Europejczyków”],
- rozporządzenie ESR – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/842 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie wiążących rocznych redukcji emisji gazów cieplarnianych przez państwa członkowskie od 2021 r. do 2030 r. przyczyniających się do działań na rzecz klimatu w celu wywiązania się z zobowiązań wynikających z Porozumienia paryskiego oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 525/2013 (Dz. Urz. UE L 156 z 19.06.2018, str. 26).

Powyższe cele zostały wdrożone w szczególności z zakresie obszaru interwencji: *Ochrona klimatu i jakości powietrza*. Działania inwestycyjne wskazane do realizacji w ramach *Programu ochrony środowiska dla Gminy Złotów na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029* przyczynią się w sposób bezpośredni bądź pośredni do realizacji powyższych założeń.

CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU KRAJOWYM

Działania inwestycyjne wskazane do realizacji w ramach *Programu ochrony środowiska dla Gminy Złotów na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029* przyczynią się w sposób bezpośredni bądź pośredni do realizacji założeń wskazanych w dokumentach wskazanych w rozdziale 2.3. Ponadto *Harmonogram działań własnych i monitorowanych* (tabele nr 33 i 34 w *Programie ochrony środowiska*) opiera się o założenia i wytyczne międzynarodowych i krajowych dokumentów z rozdziału 2.3.

7. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 *o ochronie przyrody* celem ochrony przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916) jest:

- 1) utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów;
- 2) zachowanie różnorodności biologicznej;
- 3) zachowanie dziedzictwa geologicznego i paleontologicznego;
- 4) zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony;
- 5) ochrona walorów krajobrazowych, zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień;
- 6) utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, a także pozostałych zasobów, tworów i składników przyrody;
- 7) kształtowanie właściwych postaw człowieka wobec przyrody przez edukację, informowanie i promocję w dziedzinie ochrony przyrody.

Na terenie Gminy Złotów znajdujących się następujące formy ochrony przyrody:

- Rezerwat Przyrody Czarci Staw,
- Rezerwat Przyrody Uroczysko Jary,
- Obszar chronionego krajobrazu Pojezierze Waleckie i Dolina Gwdy,

- Obszar chronionego krajobrazu Dolina Łobżonki i Bory Kujańskie,
- Obszar Natura 2000 Dolina Łobżonki,
- Pomniki przyrody: 8 pomników przyrody – drzewo lub grupa drzew.

Rezerwat Przyrody Czarci Staw

Rezerwat Przyrody Czarci Staw ustanowiono Zarządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 26 listopada 1990 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrod (M. P. z 1990 r. Nr 48, poz. 366). W obecnym stanie prawnym rezerwat funkcjonuje na podstawie Zarządzenia Nr 3/11 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 8 marca 2011 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Czarci Staw” (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2011 r. Nr 105, poz. 1756). Dla obszaru został sporządzony plan ochrony i ustanowiony Zarządzeniem Nr 2/11 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 7 marca 2011 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Czarci Staw” (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2011 r. Nr 105, poz. 1755). Plan ochrony zgodnie z art. 20 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2013, poz. 627 ze zm.) obowiązuje przez 20 lat. Według planu strategicznym celem ochrony rezerwatu jest zachowanie cennych siedlisk zarastającego jeziora Czarci Staw oraz przylegających mechowisk, torfowisk przejściowych i wysokich wraz z rzadkimi elementami flory i fauny.

Rezerwat Przyrody Uroczysko Jary

Rezerwat Przyrody Uroczysko Jary ustanowiono Rozporządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 23 grudnia 1998 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (Dz. U. z 1998 r. Nr 166, poz. 1224). W obecnym stanie prawnym rezerwat funkcjonuje na podstawie zarządzenia Nr 20/11 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 12 kwietnia 2011 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Uroczysko Jary” (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2011 r. Nr 162, poz. 2651). Dla obszaru został sporządzony plan ochrony i ustanowiony Rozporządzeniem Nr 11/05 Woj. Wielkopolskiego z dnia 19 września 2005 w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Uroczysko Jary” (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 142 poz. 3920). Plan ochrony zgodnie z art. 20 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2013, poz. 627 ze zm.) obowiązuje przez 20 lat, od 1 stycznia 2004 do 31 grudnia 2023 r. Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych rzadkich roślin leśnych, zaroślowych, łąkowych, wodnych, bagiennych, źródliskowych i torfowiskowych, rosnących w rynnach polodowcowych i na dnie jarów.

Obszar chronionego krajobrazu Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy

Obszar chronionego krajobrazu Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy utworzony Rozporządzeniem nr 5/98 Wojewody Piłskiego z 15 maja 1998 r. w sprawie ustanowienia obszarów chronionego krajobrazu w województwie piłskim (Dz. Urz. Woj. Pil. Nr 13, poz. 83). Obszar obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnią funkcję korytarzy ekologicznych.

Obszar chronionego krajobrazu Dolina Łobzonki i Bory Kujańskie

Obszar chronionego krajobrazu Dolina Łobzonki i Bory Kujańskie utworzony Rozporządzeniem nr 5/98 Wojewody Piłskiego z 15 maja 1998 r. w sprawie ustanowienia obszarów chronionego krajobrazu w województwie piłskim (Dz. Urz. Woj. Pil. Nr 13, poz. 83). Obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnią funkcję korytarzy ekologicznych.

Obszar Natura 2000 Dolina Łobzonki

Ostoję wyróżnia obecność bogatych florystycznie, właściwie wykształconych grądów w odmianie krajeńskiej oraz znaczne powierzchnie ekstensywnie użytkowanych łąk. Cechą ostoi jest bogactwo w siedliska i gatunki z załączników I i II Dyrektywy Rady 92/43/EWG oraz rola korytarza ekologicznego o znaczeniu ponadregionalnym. Obszar wyróżnia się obecnością aż 21 typów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. W obszarze znajdują się także żyzne buczyny pomorskie Galio odorati-Fagetum, których płaty podlegają ochronie w rezerwacie "Buczyna". W tego typu lasach występują chrząszcze pachnica dębowa (*Osmoderma eremita*) oraz jelonek rogacz (*Lucanus cervus*). Osią obszaru jest jednak rzeka Łobzonka wraz z fragmentami dopływów - Lubczą i Orlą. Rzeki w różnych fragmentach zawierają siedliska charakterystyczne dla tzw. rzek włosienicznikowych. Spotkać w nich można, choć coraz rzadziej, strunowca - minoga strumieniowego *Lampetra planeri*. Także, w szczególności w Łobzonce, występuje niezwykle liczna populacja małża skójki gruboskorupowej (*Unio crassus*). W dolinach rzek najbardziej znamienne są łąki o zwykle ekstensywnej formie użytkowania. W ich obrębie,

poza rzadkimi elementami flory, występuje motyl czerwończyk nieparek (*Lycaena dispar*) oraz związana z rzekami ważka trzepla zielona (*Ophiogomphus cecilia*). Rzeki przepływają przez kilka jezior eutroficznych, a łąbżonce towarzyszą niewielkie starorzecza. Znamienne są również dobrze zachowane i zróżnicowane łągi olszowe. Na zboczach dolin rzecznych występują niekiedy murawy kserotermiczne. Istotną rolę siedliskotwórczą pełnią ekosystemy torfowisk mszarnych, borów i brzezin bagiennych bagiennych (w części chronionych w rezerwacie "Lutowo"), jak i jezior dystroficznych. W ekosystemach tych występuje szereg gatunków zagrożonych i/lub chronionych w skali kraju oraz rzadkich w regionie. W dolinach rzek, bądź w strefach brzegowych niektórych jezior ramienicowych, można znaleźć torfowiska nakredowe i młaki.

Część Gminy Złotów w myśl ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody podlega prawnej ochronie przyrodniczej, w tym należy także do obszarów NATURA 2000. Z uwagi na powyższe zapisy Programu Ochrony Środowiska uwzględniają ograniczenia wynikające z ustawy dotyczącej postępowania w przypadku form ochrony przyrody.

Nie zidentyfikowano problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu dotyczących obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody. Szczegółowa analiza potencjalnego oddziaływania na formy ochrony przyrody będzie dokonywana na etapie uzyskania poszczególnych decyzji środowiskowych.

Na etapie prognozy stwierdzono, iż realizowane działania w ramach programu ochrony środowiska nie wpłyną negatywnie na:

- 1) pogorszenie stanu siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub
- 2) na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
- 3) pogorszenie integralności obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Jako podsumowanie diagnozy stanu środowiska Gminy w tabeli poniżej zamieszczono zestawienie głównych problemów i zagrożeń środowiska gminy Złotów z podziałem na obszary przyszłej interwencji.

Tabela 8 Istniejące problemy środowiska w Gminie

Obszar interwencji	Problem /zagrożenie	Cel poprawy
Gospodarka wodno-ściekowa/ gospodarowanie wodami	zły stan wód powierzchniowych	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zapewnienie mieszkańcom dostępu do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej poprzez prowadzenie racjonalnej gospodarki wodnościekowej ➤ Niedopuszczenie do pogorszenia stanu wód i ograniczenie ryzyka powodziowego
	występowanie w obszarze Gminy zbiorników bezodpływowych	
	brak pełnej kontroli nad szczelnością zbiorników bezodpływowych i gospodarowaniem nieczystościami płynnymi	
Ochrona klimatu i jakości powietrza	przekroczenia dopuszczalnych norm - osiągnięcie poziomu docelowego benzo(a)piranu,pyłu zawieszonego PM2,5 oraz PM10	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dobra jakość powietrza atmosferycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm - osiągnięcie poziomu docelowego benzo(a)piranu,pyłu zawieszonego PM2,5 oraz PM10 ➤ Osiągnięcie poziomu celu długoterminowego dla ozonu ➤ Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych
	przekroczenie poziomu celu długoterminowego dla ozonu	
	niski odsetek budynków wykorzystujących odnawialne źródła energii	
Zagrożenia hałasem	zły stan dróg w obszarze gminy	Dobry stan klimatu akustycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm poziomu hałasu
	niedostateczna ilość ścieżek/tras rowerowych umożliwiających bezpieczny dojazd do najbliższych dużych miejscowości	

Obszar interwencji	Problem /zagrożenie	Cel poprawy
Promieniowanie elektromagnetyczne	Nie zdiagnozowano problemów środowiskowych	Zachowanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych norm
Poważne awarie i zagrożenia naturalne	Nie zdiagnozowano problemów środowiskowych	Utrzymanie stanu bez incydentów o znamionach poważnej awarii
Zasoby przyrodnicze	presja urbanizacyjna, turystyczna i rekreacyjna na obszary cenne przyrodniczo	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zachowanie bioróżnorodności i ochrona walorów przyrodniczych ➤ Zwiększanie świadomości ekologicznej w społeczeństwie
	niski wskaźnik lesistości	
Ochrona gleb	zakwaszenie gleb oraz miejsca, w których odnotowuje się niska zasobność gleby w makroelementy,	Zapobieganie degradacji gleb poprzez właściwe użytkowanie, zabiegi ochronne i rekultywację
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	wzrost masy odpadów komunalnych produkowanych w obszarze Gminy	Racjonalizacja gospodarki odpadami
	niedostateczne usuwanie wyrobów azbestowych	Usunięcie wyrobów azbestowych z obszaru Gminy

8. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ NA ŚRODOWISKO

Poniżej przedstawiono przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:

- różnorodność biologiczną,
 - ludzi,
 - zwierzęta,
 - rośliny,
 - wodę,
 - powietrze,
 - powierzchnię ziemi,
 - krajobraz,
 - klimat,
 - zasoby naturalne,
 - zabytki,
 - dobra materialne
- z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Zamierzenia postawione sobie przez Gminę w projekcie *Programu ochrony środowiska dla Gminy Złotów* mają na celu poprawę stanu i jakości środowiska. Część z planowanych inwestycji może jednak chwilowo negatywnie oddziaływać na środowisko (podczas realizacji inwestycji). Poniżej przedstawiono informacje o planowanych inwestycjach.

Budowa sieci kanalizacji sanitarnej z przepompowniami ścieków w miejscowościach Bielawa, Krzywa Wieś i Grodno

Inwestycja nie będzie realizowana na obszarach podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody, w tym nie będzie realizowana na Obszarach Natura 2000.

Dla inwestycji w dniu 20.06.2018 r. wydano decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach w której stwierdzono brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia. Planowane przedsięwzięcie polega na budowie: rurociągu tłoczego PE Ø 110 o długości ok. 2120 m do miejscowości Krzywa Wieś, odcinka kanalizacji sanitarnej Ø 200 PVC o długości 7 m do przepompowni ścieków oraz odcinka wodociągu o długości 1,5 m do hydrantu w miejscowości Grodno. W ramach realizacji przedsięwzięcia zaprojektowano również podziemną pompownię sieciową zlokalizowaną na terenie miejscowości Grodno, na działce nr ewid. 326/16 obręb Krzywa Wieś, skąd ścieki będą przepompowywane rurociągiem tłocznym do przepompowni w miejscowości Krzywa Wieś. Ponadto, planowana sieć kanalizacji będzie wyposażona w studzienki rewizyjne. Sieć kanalizacyjna wykonana zostanie z rur łączonych przez zgrzewanie. Planowana budowa

polegać będzie na wykonaniu wykopu, ułożeniu rurociągu i kolektorów oraz wykonaniu zasyпки z zagęszczeniem. Rury układane będą na wyrównanym podłożu i podsypce z piasku grubości 10 cm i obsypane będą warstwą piasku do wysokości 10 cm ponad wierzch rury. Ustalono, że realizacja przedsięwzięcia będzie wiązała się z zastosowaniem typowych dla tego rodzaju inwestycji materiałów i surowców budowlanych, w tym głównie rur z tworzyw sztucznych, studni z PEHD, zbiornika przepompowni z polimerobetonu oraz piasku. Na podstawie informacji zawartych w przedłożonej dokumentacji oraz mając na względzie rodzaj i usytuowanie przedsięwzięcia stwierdzono, że realizacja inwestycji nie będzie negatywnie oddziaływać na obszary wodno-błotne, inne obszary o płytkim zaleganiu wód podziemnych, ujścia rzek, obszary górskie lub leśne oraz obszary objęte ochroną, w tym strefy ochronne ujęć wód i obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych. Uciążliwości związane z realizacją przedsięwzięcia będą krótkookresowe i ustąpią po zakończeniu jego realizacji. Realizacja planowanego przedsięwzięcia będzie wiązała się z oddziaływaniem na klimat akustyczny w rejonie zainwestowania, głównie w fazie realizacji. Na etapie prac wykonawczych spodziewać należy się krótkotrwałej i odwracalnej emisji hałasu do środowiska, której źródłem będzie praca urządzeń i pojazdów obsługujących budowę. Celem ograniczenia uciążliwości w tym zakresie nałożono warunek, aby prace wykonawcze w rejonie terenów podlegających ochronie akustycznej prowadzić wyłącznie w porze dnia, rozumianej jako przedział czasu od godziny 6:00 do godziny 22:00. przedmiotowe przedsięwzięcie realizowane będzie w obszarze o funkcji rolniczej oraz mieszkaniowej. Z uwagi na rodzaj i skalę inwestycji oraz planowaną do zastosowania technologię, w tym posadowienie projektowanej infrastruktury poniżej poziomu terenu stwierdzono, że na etapie eksploatacji przedsięwzięcie nie będzie źródłem uciążliwości akustycznych. Wobec powyższego, należy uznać, iż w kontekście realizacji przedsięwzięcia dotrzymane zostaną akustyczne standardy jakości środowiska określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Ponadto, należy stwierdzić, że realizacja przedsięwzięcia nie wpłynie na klimat akustyczny w rejonie zainwestowania w porównaniu do stanu istniejącego. Realizacja przedsięwzięcia wiązać się będzie z krótkotrwałą emisją substancji do powietrza. Emisja związana będzie z prowadzeniem robót ziemnych oraz przemieszczaniem mas ziemnych. Emisje te będą miały charakter miejscowy i okresowy oraz ustaną po zakończeniu prac budowlanych uznano je za pomijalne. Celem ograniczenia wtórnego pylenia na etapie realizacji inwestycji planuje się zraszanie placu budowy w czasie suszy.

Budowa kanalizacji sanitarnej w m. Międzybłocie

Inwestycja jest składowa przedsięwzięcia polegającego na przebudowie dróg gminnych w miejscowości Międzybłocie wraz z infrastrukturą techniczną. Dla inwestycji w dniu 21.03.2019 wydano decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach. Zakres inwestycji dotyczy budowy 4 km kanalizacji sanitarnej.

Inwestycja nie będzie realizowana na obszarach podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody oni w ich otoczeniu.

Modernizacja Stacji Podnoszenia Ciśnienia w m. Stawnica (Zabajka)

Inwestycja nie będzie realizowana na obszarach podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody oni w ich otoczeniu. Działanie obejmuje prace modernizacyjne w istniejącej infrastrukturze.

Budowa nowych sieci wodociągowych i kanalizacyjnych

Działanie będzie realizowane w miarę zidentyfikowanych potrzeb i obejmuje pozostałe inwestycje m.in.

- budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami do granicy działek na terenie nieruchomości położonych w miejscowości Dzierżążenko, dla której wydano opinie o braku potrzeby przeprowadzenia oceny. Przedmiotem przedsięwzięcia będzie budowa sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej PVC-U Ø 300, ok. L=4380m, PVC-U Ø 200, ok. L=150m, oraz przykanaliki do granicy działki z rur PVC-U Ø 160, ok. L=700m).

- budowa sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej i tłocznej wraz z przepompowniami ścieków w miejscowości Nowa Święta i Kleszczyna dla której wydano decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach w dniu 24.08.2018 r. Planowane przedsięwzięcie polega na budowie: sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej z przykanalikami składającej się z odcinków PVC-U Ø 200 o długości ok. 530 m i PVC Ø 160 o długości ok. 4330 m; rurociągu tłoczego PE Ø 110 o długości ok. 5050 m do miejscowości Kleszczyna; pięciu przepompowni ścieków w miejscowości Nowa Święta oraz wodociągu PE Ø 90 o długości 130 m. Uzbrojenie sieci stanowią będą studzienki rewizyjne. Planowana budowa polega na wykonaniu wykopu, ułożeniu rurociągu i kolektorów oraz wykonaniu zasyпки z zagęszczeniem. Rury układane będą na wyrównanym podłożu oraz podsypce z piasku o grubości 10 cm i obsypane zostaną warstwą piasku do wysokości 10 cm ponad wierzch rury. Planowana sieć przebiegać będzie głównie w pasie dróg gminnych i powiatowych o nawierzchni gruntowej i asfaltowej oraz na prywatnych posesjach. Realizacja przedsięwzięcia spowoduje czasowe zajęcie nieruchomości. Po realizacji przedsięwzięcia grunty w dalszym ciągu będą mogły być użytkowane w niezmienionej formie. Uznano,

że uciążliwości związane z realizacją przedsięwzięcia będą krótkookresowe i ustąpią po zakończeniu jego realizacji.

- budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Zawilce dla której wydano decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach w dniu 14.12.2021 r. Przedsięwzięcie będzie polegało na budowie kanalizacji sanitarnej w miejscowości Zawilce. Sieć będzie się składała z: rurociągów grawitacyjnych z rur PCV Ø 160 - 250 mm o długości ok. 1800 m uzbrojonych w studnie kierunkowe, rewizyjne i zbiorcze; rurociągów tłocznych PE lub PCV Ø 75-160 mm o długości ok. 400 m oraz studni odwadniających, studni z zaworami napowietrzająco-odpowietrzającymi i studni rozprężnych; odrzutów pod przyszłe przyłącza kanalizacyjne z rur PVC o długości ok. 600 m; ok. 65 szt. studzienek tworzywowych; 2 kompletów pompowni ścieków wyposażonych w obudowę podziemną z polimerobetonu lub betonu o średnicy wewnętrznej 1,5-3,0 m z zamontowanymi przejściami szczelnymi, pokrywą żelbetową z włazem, zespołem pompowym, wentylacją nawiewno-wywiewną, przewodami tłocznymi z armaturą, sygnalizatorem poziomu ścieków oraz skrzynią sterowniczą. Pompownia ścieków wyposażona będzie w minimum dwie pompy pracujące naprzemiennie. Rury sieci grawitacyjnej będą łączone kielichowo na uszczelkę gumową, natomiast rurociągi tłoczne będą zgrzewane doczołowo. Powyższe rozwiązania zagwarantują pełną szczelność sieci.

Przewiduje się, że pozostałe inwestycje w ramach działania będą dotyczyły w szczególności przyłączy.

Działanie nie będzie realizowane na obszarach Natura 2000 oraz rezerwach, ponieważ są to obszary nie zabudowane, a więc budowa sieci kanalizacji wodociągowych i sanitarnych jest na nich nieuzasadniona ekonomicznie oraz technicznie. Inwestycja może być potencjalnie realizowana na obszarze Chronionego Krajobrazu Pojezierze Wałęckie i Dolina Gwdy oraz na obszarze Chronionego Krajobrazu Dolina Łobżonki i Bory Kujańskie.

Ochrona zasobów wody ze zlewni rzeki Noteć na terenie ZIT MOF Piły – kompleksowe oczyszczanie Jeziora Zaleskiego (zakres zadania w granicach Gminy Złotów)

Celem projektu będzie dostosowanie się do zmian klimatu i zapobieganie ryzykom ekstremalnych zjawisk pogodowych występujących w związku z nimi, tj. powodzi i susz. Projekt ma na celu obniżenie skutków susz i powodzi poprzez odpowiednie zagospodarowanie wód w momencie wystąpienia ulewnych deszczy (zapobieżenie jej zbyt szybkiego odpływu), a następnie możliwość wykorzystywania tych wód w momencie suszy. W ramach projektu zaplanowano podjęcie kompleksowych działań w obszarze zielono-niebieskiej infrastruktury obejmujących poprawę systemu retencjonowania

wody i umożliwiającą jej ponowne wykorzystanie. W tym celu zaplanowano kompleksowe oczyszczenie Jeziora Zaleskiego tak aby odtworzyć ich naturalne ekosystemy, gdyż przez lata jeziora gromadziły spływające zanieczyszczenia z obszaru gminy (nie chodzi o ścieki, lecz o wodę z ulic itp.). Odtworzenie naturalnych ekosystemów jezior osiągnięte wskutek kompleksowej rekultywacji przyczyni się do poprawy retencji wody, jak również do poprawy parametrów jakościowych wody w tychże jeziorach. W zakresie zadania dot. oczyszczania jezior wykonano już analizę pt. „Opracowanie analizy źródeł zanieczyszczania Jeziora Zaleskiego wraz z planem jego oczyszczania”, która pozwoliła na określenie stanu wód, wskazanie przyczyn zanieczyszczenia jeziora oraz etapów kompleksowej rekultywacji zbiornika wodnego. Działanie to ma przeciwdziałać negatywnym skutkom postępujących zmian klimatycznych, głównie ekstremalne zjawiska pogodowe (susze, powodzie) wobec czego konieczne jest zwiększenie odporności na te zmiany. Występujące i coraz bardziej przybierające na sile w ostatnich latach susze są uzasadnieniem dla konieczności wdrożenia systemu retencjonowania wód opadowych, zapobiegania ich zbyt szybkiemu odpływowi natomiast występowanie gwałtownych deszczy zwiększających ryzyko powodziowe stanowi podstawę do potrzeby działań mających na celu odwodnienie Miasta i Gminy Złotów. Inwestycja nie będzie realizowana na obszarach podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody ani w ich otoczeniu.

Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej Gminy m.in. Szkoły w Świętej, szkoły w Stawnicy i OSP w Świętej

Działanie wynika z projektu *Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Złotów*. Szczegółowe zaplanowanie prac termomodernizacyjnych będzie poprzedzone opracowaniem audytów energetycznych dla budynków. Przed podjęciem prac należy przeprowadzić inwentaryzację budynków pod kątem występowania chronionych gatunków ptaków i nietoperzy. W razie stwierdzenia występowania chronionych gatunków ptaków i nietoperzy, termin i sposób wykonania prac należy dostosować do ich okresów lęgowych, rozrodczych i hibernacji. Dzięki realizacji zadań nastąpi ograniczenie emisji CO₂ oraz zanieczyszczeń do powietrza takich jak pyły PM₁₀, PM_{2,5} oraz B(a)P. Budynki Szkoły w Świętej, szkoły w Stawnicy i OSP w Świętej nie są zlokalizowane na obszarach podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody ani w ich otoczeniu. W przypadku realizacji zadania w zakresie termomodernizacji innych budynków użyteczności publicznej zadanie może być potencjalnie realizowane w obszarze Chronionego Krajobrazu Pojezierze

Wałeckie i Dolina Gwdy lub w obszarze Chronionego Krajobrazu Dolina Łobżonki i Bory Kujańskie.

Obniżenie poziomu niskiej emisji w Gminie Złotów poprzez wymianę źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych i usługowych

Realizacja działania wynika z Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej (Uchwała nr XXI/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 roku w sprawie określenia Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej) i obejmuje: wymianę starych niskosprawnych kotłów, pieców i palenisk zasilanych paliwem stałym na:

- podłączenie do sieci ciepłowniczej i likwidację innego sposobu ogrzewania,
- wymianę ogrzewania węglowego na elektryczne,
- wymianę ogrzewania węglowego na gazowe,
- wymianę ogrzewania węglowego na olejowe,
- wymianę ogrzewania węglowego na pompę ciepła,
- wymianę starych kotłów węglowych na nowe zasilane automatycznie, spełniające wymogi Ekoprojektu⁵⁰ i uchwały antysmogowej⁵¹,
- wymianę kotłów węglowych na kotły opalane biomasą (pelletem) zasilane automatycznie, spełniające wymogi Ekoprojektu i uchwały antysmogowej. Wymiana starych źródeł ciepła na paliwa stałe w budynkach będzie polegała w szczególności na:
 - demontażu i likwidacji starego źródła ciepła,
 - montażu nowego źródła ciepła wraz z instalacją w kotłowni dla nowego źródła ciepła.

Moc urządzeń grzewczych dostosowana będzie do potrzeb budynków i nie przekroczy 50 kW dla budynków jednorodzinnych.

W wyniku realizacji działania nastąpi zmniejszenie ilości wykorzystanych paliw węglowych, co wpłynie na poprawę jakości powietrza poprzez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń, pyłów oraz gazów cieplarnianych do powietrza. Zgodnie z wizją długoterminową poprawi się stan powietrza w Gminie zwłaszcza w okresie grzewczym. Inwestycja nie będzie realizowana na obszarach Natura 2000 oraz na terenie rezerwatów otulin ich otulin, ponieważ nie występują tam budynki mieszkalne. Inwestycja może potencjalnie być realizowana w obszarze Chronionego Krajobrazu

⁵⁰ Rozporządzenie Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe

⁵¹ Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego nr XXXIX/941/17 z dnia 13. Lipca 2020 r. w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego (bez Miasta Poznania i Miasta Kalisza), ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw

Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy oraz w obszarze Chronionego Krajobrazu Dolina Łobżonki i Bory Kujańskie.

Montaż OZE w budynkach użyteczności publicznej

Działanie wynika z projektu *Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Złotów*. W ramach działania przewiduje się instalację ogniw fotowoltaicznych, które posłużą produkcji energii dla budynków użyteczności publicznej, w szczególności na potrzeby:

- nowo budowanej sali wiejskiej w Nowinach – 9 kW,
- nowo budowanej szatni sportowej w miejscowości Stawnica – 10 kW,
- budynku sali wiejskiej w miejscowości Kamień – 10 kW,
- budynku sali wiejskiej w miejscowości Klukowo – 10 kW,
- budynku sali wiejskiej w miejscowości Międzybłocie – 10 kW,
- budynku Urzędu Gminy w Złotowie – 32 kW.

Inwestycje nie będą realizowane na obszarach podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody ani w ich otoczeniu.

Budowa dróg/ścieżek rowerowych

Działanie wynika z projektu Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Złotów. W ramach działania Gmina Złotów zaplanowała zadania:

- Budowa ścieżki pieszo-rowerowej w obrębie miejscowości Nowy Dwór i Dzierżążenko – długość ok. 1,3 km, okres realizacji: 2023 rok,
- Budowa ścieżki pieszo – rowerowej Zalesie – Złotów – długość ok. 3,0 km, lata realizacji: 2023-2024,
- Rozbudowa ścieżki pieszo – rowerowej Stawnica – Złotów – długość ok. 1 km, lata realizacji 2024-2025,

Inwestycje nie będą realizowane na obszarach podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody ani w ich otoczeniu.

- Budowa i rozbudowa ścieżek rowerowych na terenie gminy Złotów w przypadku zidentyfikowania takich potrzeb.

Z związku z potrzebą ograniczenia transportu samochodowego na rzecz rowerowego w Programie ochrony środowiska określono potrzebę rozwoju sieci ścieżek rowerowych również poza wskazanymi powyżej inwestycjami. Inwestycje te nie będą realizowane na obszarach Natura 2000 oraz na terenie rezerwatów otulin ich otulin. Inwestycje potencjalnie będą realizowane w obszarze Chronionego Krajobrazu Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy oraz w obszarze Chronionego Krajobrazu Dolina Łobżonki i Bory Kujańskie.

Modernizacja nawierzchni dróg gminnych

Zadanie będzie obejmowało wykonanie nowej nawierzchni jezdni, bez wykonania nowych zjazdów przepustów, nie przewiduje się również odwadniania wykopów. Inwestycje te nie będą realizowane na obszarach Natura 2000 oraz na terenie rezerwatów i ich otulin. Działanie potencjalnie będzie realizowane w obszarze Chronionego Krajobrazu Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy oraz w obszarze Chronionego Krajobrazu Dolina Łobzonki i Bory Kujańskie. Dla planowanej inwestycji polegającej na przebudowie dróg gminnych w miejscowości Międzybłocie wraz z infrastrukturą techniczną w dniu 21.03.2019 wydano decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach.

Likwidacja wyrobów zawierających azbest z budynków mieszkalnych, inwentarskich i gospodarczych na terenie Gminy Złotów

Biorąc pod uwagę efekty likwidacji wyrobów azbestowych w poprzednich latach szacuje się że rocznie z obszaru Gminy będzie likwidowane do 50 ton wyrobów azbestowych. Inwestycja nie będzie realizowana na obszarach Natura 2000 oraz na terenie rezerwatów i ich otulin, ponieważ nie występują tam budynki mieszkalne. Inwestycja może potencjalnie być realizowana w obszarze Chronionego Krajobrazu Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy oraz w obszarze Chronionego Krajobrazu Dolina Łobzonki i Bory Kujańskie

Zastosowanie OZE na potrzeby budynków mieszkalnych oraz usługowych i produkcyjnych

Działanie wynika z projektu Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Złotów. Przewiduje się wykorzystanie przez mieszkańców OZE m.in. kolektorów słonecznych, pomp ciepła, instalacji fotowoltaicznych. W dokumencie przewidziano instalacje fotowoltaiczne o średniej mocy 4 kW. Inwestycja nie będzie realizowana na obszarach Natura 2000 oraz na terenie rezerwatów otulin ich otulin, ponieważ nie występują tam budynki mieszkalne. Inwestycja może potencjalnie być realizowana w obszarze Chronionego Krajobrazu Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy oraz w obszarze Chronionego Krajobrazu Dolina Łobzonki i Bory Kujańskie

Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 188 Klukowo-Krajenka w zakresie budowy ścieżki rowerowej (zadanie w granicach Gminy Złotów)

Działanie obejmuje budowy ścieżki rowerowej o długości do 2 km – dla inwestycji w dniu 15 lipca 2022 roku została wydana decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach. Inwestycja nie będzie realizowana na obszarach podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody ani w ich otoczeniu.

Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 189 Złotów – Błękwił w zakresie budowy ścieżki rowerowej (zadanie w granicach Gminy Złotów)

Działanie obejmuje budowy ścieżki rowerowej o długości do 2 km. Inwestycja nie będzie realizowana na obszarach podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody ani w ich otoczeniu.

Ograniczenie ilości odpadów zmieszanych powstających na terenie gminy na rzecz ilości odpadów segregowanych poprzez utworzenie Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów w Gminie Złotów

Budowa Centralnego Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych wraz z kompleksem edukacyjno-administracyjnym przewidziana jest do budowy w Stawnicy. Inwestycja nie będzie realizowana na obszarach podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody ani w ich otoczeniu.

Działania nieinfrastrukturalne:

- Ochrona zasobów wody ze zlewni rzeki Noteć na terenie ZIT MOF Piły – Badanie i przeciwdziałanie degradacji Jeziora Piaskowego (zakres zadania w granicach Gminy Złotów) – obejmuje swoim zakresem opracowanie analizy zanieczyszczenia Jeziora Piaskowego wraz z planem oczyszczania.
- Modernizacja oświetlenia ulicznego pod kątem zwiększenia jego energooszczędności – obejmuje wymianę opraw oświetleniowych w ramach bieżącej konserwacji oświetlenia ulicznego.
- Kontrola realizacji uchwały ograniczającej stosowanie paliw stałych – obejmuje działania kontrolne.

Dalszej analizie poddano działania infrastrukturalne.

Tabela 9 Ocena oddziaływania na środowisko działań przewidzianych do realizacji w ramach Programu ochrony środowiska

Działanie	Obszary chronione w tym Obszary Natura 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
<ul style="list-style-type: none"> – Budowa sieci kanalizacji sanitarnej z przepompowniami ścieków w miejscowościach Bielawa, Krzywa Wieś i Grodno – Budowa kanalizacji sanitarnej w m. Międzybłocie – Modernizacja Stacji Podnoszenia Ciśnienia w m. Stawnica (Zabajka) – „Budowa nowych sieci wodociągowych i kanalizacyjnych”, 	0	-/+	+	- / +	- / +	0	-/+	-/0	-/+	-/0	0	-/+	0	0
<ul style="list-style-type: none"> – Ochrona zasobów wody ze zlewni rzeki Noteć na terenie ZIT MOF Piły – kompleksowe oczyszczanie Jeziora Zaleskiego (zakres zadania w granicach Gminy Złotów) 	0	+	+	+	+	0	+	0	+	+	0	+	0	0
<ul style="list-style-type: none"> – Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej Gminy m.in. Szkoły w świętej, szkoły w Stawnicy i OSP w Świętej 	0	-/+	- / +	0	- / +	-/+	+	-/0	0	0	-/+	-/+	0	+
<ul style="list-style-type: none"> – Obniżenie poziomu niskiej emisji w Gminie Złotów poprzez wymianę 	+	0	+	0	0	+	+	0	+	0	0	+	0	+

Działanie	Obszary chronione w tym Obszary Natura 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych i usługowych														
– Montaż OZE w budynkach użyteczności publicznej	0	0	+	0	0	+	+	0	0	0	0	+	0	0
– Budowa dróg/ścieżek rowerowych – Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 188 Klukowo-Krajenka w zakresie budowy ścieżki rowerowej (zadanie w granicach Gminy Złotów)”, – Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 189 Złotów – Błękwit w zakresie budowy ścieżki rowerowej (zadanie w granicach Gminy Złotów)	0	0	+	- / +	- / +	+	+	+	0	-/+	-/+	0	0	0
– Modernizacja nawierzchni dróg gminnych	0	-/+	- / +	- / 0	- / +	-/+	-/+	-/+	-/0	-/+	-/+	-/+	-/0	+
– Likwidacja wyrobów zawierających azbest z budynków mieszkalnych, inwentarskich i gospodarczych na terenie Gminy Złotów	0	0	- / +	0	0	-/+	0	0	0	+	+	0	0	+
– Zastosowanie OZE na potrzeby budynków mieszkalnych oraz usługowych i produkcyjnych	0	0	+	0	0	+	+	0	0	0	0	+	0	+

Działanie	Obszary chronione w tym Obszary Natura 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
– Ograniczenie ilości odpadów zmieszanych powstających na terenie gminy na rzecz ilości odpadów segregowanych poprzez utworzenie Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów w Gminie Złotów	0	-/+	- / +	- / 0	- / 0	-/0	-/+	0	-/+	-/+	-/+	+	0	+

Legenda:

+ : realizacja zadania wpłynie pozytywnie na omawiany element środowiska

- : realizacja zadania wpłynie negatywnie na omawiany element środowiska,

0 : realizacja zadania nie wpływa na omawiany element środowiska,

-/+ : realizacja zadania podczas wykonywania prac może negatywnie wpłynąć na element środowiska, jednak pozytywnie w perspektywie wieloletniej

-/0: realizacja zadania podczas wykonywania prac może negatywnie wpłynąć na element środowiska, a na etapie eksploatacji jest neutralny.

8.1 ODDZIAŁYWANIA NA OBSZARY I OBIEKTY CHRONIONE ORAZ RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ

Zaplanowane przedsięwzięcia realizowane będą na terenach zagospodarowanych przez człowieka oraz w istniejących obiektach.

Inwestycje nie będą realizowane na obszarach podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916, z późn. zm.) takich jak:

- rezerwat przyrody „Czarci Staw”,
- rezerwat przyrody „Uroczysko Jary”,
- specjalny obszar ochrony siedlisk Dolina Łobżonki PLH300040.

Jak również nie będą realizowane w ich bezpośrednim otoczeniu. Z uwagi na powyższe realizacja ustaleń projektowanego dokumentu nie wpłynie negatywnie na cele i przedmioty ochrony ww. obszaru Natura 2000, integralność i spójność sieci, nie wpłynie negatywnie na cele ochrony ww. rezerwatów przyrody oraz na cele ochrony pomników przyrody.

Część inwestycji może być potencjalnie realizowana w obszarach chronionego krajobrazu:

- obszar chronionego krajobrazu „Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy”,
- obszar chronionego krajobrazu „Dolina Łobżonki i Bory Kujańskie”,

jednak nie przewiduje się negatywnego wpływu na cele ochrony ww. obszarów chronionego krajobrazu.

Nie przewiduje się na tym etapie możliwości wystąpienia zagrożeń dla gatunków chronionych, w tym ich korytarzy migracji i cennych siedlisk. Planowane do realizacji działania będą realizowane już na terenach zagospodarowanych. W przypadku przystąpienia do prac w zakresie planowania i tworzenia dokumentacji dla inwestycji na obszarach chronionych poprzedzone one zostaną inwentaryzacją przyrodniczą, oceną możliwości wystąpienia zagrożonych gatunków chronionych, w tym ich korytarzy migracji lub cennych siedlisk oraz analizą rozwiązań alternatywnych.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Złotów ma na celu poprawę stanu środowiska przyrodniczego na terenie analizowanej jednostki samorządu terytorialnego. W związku z tym, realizacja większości zadań przewidzianych w *Programie* będzie miała zatem pośredni, długoterminowy i pozytywny wpływ na różnorodność występujących na tym terenie organizmów żywych. Jak wynika z treści wydanych już decyzji środowiskowych w zakresie rozwoju sieci kanalizacyjnych - nie przewiduje się znaczącego negatywnego

oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko przyrodnicze, w tym różnorodność biologiczną, rozumianą jako liczebność i kondycję populacji występujących gatunków, w szczególności gatunków chronionych, rzadkich lub ginących oraz ich siedliska, w tym utratę, fragmentację lub izolację siedlisk oraz zaburzenia funkcji przez nie pełnionych, a także ekosystemy – ich kondycję, stabilność, odporność na zaburzenia, fragmentację i pełnione funkcje w środowisku. Realizacja przedsięwzięcia nie wpłynie także na obszary chronione, a w szczególności na siedliska przyrodnicze, gatunki roślin i zwierząt oraz ich siedlisk, dla których ochrony zostały wyznaczone obszary Natura 2000, ani pogorszenia integralności obszarów Natura 2000 lub powiązania z innymi obszarami. Modernizacja nawierzchni dróg gminnych (oraz pozostałe inwestycje modernizacyjne) dotyczą modernizacji już istniejącej infrastruktury, dlatego nie przyczyni się do uszczuplenia siedlisk gatunków chronionych, nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na przedmioty ochrony i integralność obszarów Natura 2000, a tym samym na spójność Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000. Działania obejmujące montaż instalacji fotowoltaicznych przewidziane w *Programie* to małe instalacje (ok. 4 kW dla budynków mieszkalnych i nie więcej niż 32 kW dla budynków użyteczności publicznej) i będą instalowane na budynkach lub bezpośrednio przy nich.

Działania zaplanowane w Programie powinny być tak dostosowane, aby dodatkowo nie została zachwiana różnorodność biologiczna oraz nie zostało zniszczone bogactwo przyrodnicze. Negatywne oddziaływania mogą nastąpić na etapie realizacji inwestycji, ale zakończą się one w momencie ukończenia prac budowlanych.

8.2 ODDZIAŁYWANIE NA JAKOŚĆ POWIETRZA I KLIMAT

Na etapie realizacji inwestycji może dojść do następującego oddziaływania:

Podczas prac budowlanych (związanych z modernizacją nawierzchni dróg, utworzeniem Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów, budową sieci kanalizacyjnych i wodociągowych) będzie mieć miejsce emisja zarówno zorganizowana jak i niezorganizowana: gazów wylotowych z silników spalinowych maszyn drogowych i środków transportu, węglowodorów w czasie układania i utwardzania nawierzchni bitumicznych, emisji niezorganizowanej pyłu. Emisje te będą miały charakter miejscowy i okresowy oraz ustaną po zakończeniu prac budowlanych, uznano je za pomijalne.

Z uwagi na możliwość pylenia wyrobów azbestowych, wszystkie prace związane z usuwaniem wyrobów zawierających azbest należy prowadzić w taki sposób aby uniemożliwić emisję azbestu do środowiska oraz zminimalizować pylenie.

Po zakończeniu inwestycji realizowane działania będą miały pozytywny wpływ na komponenty środowiska, zarówno oddziałując na nie w sposób pośredni, jak i

bezpośredni. Ich oddziaływanie będzie zauważalne w zakresie krótkookresowym, a także długookresowym.

Działania związane z modernizacją nawierzchni dróg spowodują upłynnienie ruchu samochodowego, a w efekcie ograniczenie emisji spalin i pozytywny wpływ na jakość powietrza atmosferycznego. Pozytywne działanie będą miały również działania związane z ograniczeniem emisji zanieczyszczeń do powietrza m.in. pyłów PM10, PM2,5 oraz B(a)P poprzez ograniczenie zużycia paliw grzewczych poprzez termomodernizację budynków, wymianę źródeł ciepła czy zastosowanie OZE. W wyniku spalania nadmiernej ilości paliw oraz paliw nieekologicznych jednym z negatywnych zjawisk są kwaśne deszcze które, przyczyniają się do niszczenia lasów oraz zakwaszania gleby i wód. Wobec tego zaplanowane zadania ograniczające emisję szkodliwych substancji hamują postępującą degradację środowiska.

Zaplanowano również działania mające na celu mitygację, adaptację do zmian klimatu oraz ograniczenie jego skutków. Należą do nich m.in. działania służące przede wszystkim ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń. Dwutlenek węgla jest jednym z gazów odpowiedzialnych za tzw. efekt cieplarniany, który potencjalnie prowadzi do istotnych zmian klimatycznych.

W zakresie rozbudowy sieci kanalizacyjnych i wodociągowych przyjęte rozwiązania techniczne i technologiczne, w tym technologia prac budowlanych, posadowienie sieci pod ziemią oraz zastosowane materiały ograniczą również wrażliwość przedsięwzięcia na zmiany klimatu.

Celem projektu: kompleksowe oczyszczanie Jeziora Zaleskiego będzie dostosowanie się do zmian klimatu i zapobieganie ryzykom ekstremalnych zjawisk pogodowych występujących w związku z nimi, tj. powodzi i susz. Projekt ma na celu obniżenie skutków susz i powodzi poprzez odpowiednie zagospodarowanie wód w momencie wystąpienia ulewnych deszczy (zapobieżenie jej zbyt szybkiego odpływu), a następnie możliwość wykorzystywania tych wód w momencie suszy. Występujące i coraz bardziej przybierające na siłach w ostatnich latach susze są uzasadnieniem dla konieczności wdrożenia systemu retencjonowania wód opadowych, zapobiegania ich zbyt szybkiemu odpływowi.

8.3 ODDZIAŁYWANIE NA LUDZI

Na etapie realizacji inwestycji, w związku z realizacją prac budowlanych, może nastąpić chwilowe, okresowe, niekorzystne oddziaływanie na zdrowie ludzi. Będzie to związane głównie z pogorszeniem warunków akustycznych, wzrostem zapylenia powietrza oraz zwiększoną emisją spalin w trakcie prac specjalistycznego sprzętu w ramach realizacji inwestycji. Praca urządzeń budowlanych w trakcie wykonywania robót przyczynić się

może do uciążliwości akustycznych, wpływając okresowo ujemnie na zdrowie i samopoczucie mieszkańców gminy przebywających w pobliżu prac.

Wszystkie prace związane z usuwaniem wyrobów zawierających azbest należy prowadzić w taki sposób aby uniemożliwić emisję azbestu do środowiska oraz zminimalizować pylenie.

Po zakończeniu inwestycji realizowane działania będą miały pozytywny wpływ na zdrowie i samopoczucie ludzi. Działania związane z modernizacją dróg i poprawą ich stanu technicznego spowodują upłynnienie ruchu samochodowego, a w efekcie ograniczenie emisji spalin i pozytywny wpływ na jakość powietrza atmosferycznego oraz na stan klimatu akustycznego. W sposób pośredni pozytywnie oddziałuje to także na zdrowie człowieka i na inne organizmy żywe. Eksploatacja sieci wodno-kanalizacyjnej niesie pozytywne skutki społeczne, podnoszące standard życia mieszkańców. Budowa sieci kanalizacyjnej pozwoli ograniczyć ilość zbiorników bezodpływowych i zmniejszy ilość zanieczyszczeń wód, co pośrednio wpłynie na polepszenie stanu zdrowia mieszkańców.

W perspektywie długoterminowej, redukcja zanieczyszczeń przedostających się do powietrza atmosferycznego, rozwój sieci kanalizacyjnych i wodociągowych oraz poprawa stanu klimatu akustycznego znacząco poprawi jakość środowiska oraz komfort życia mieszkańców.

Rozwój odnawialnych źródeł energii daje również korzyści gospodarcze polegające na zwiększeniu bezpieczeństwa energetycznego.

8.4 ODDZIAŁYWANIE NA ZWIERZĘTA I ROŚLINY

Na etapie realizacji założeń *Programu* oddziaływania będą bezpośrednie, krótkookresowe, w większości odwracalne. Chwilowe, okresowe, niekorzystne oddziaływanie na zwierzęta związane będzie głównie z pogorszeniem warunków akustycznych, wzrostem zapylenia powietrza oraz zwiększoną emisją spalin w trakcie prac specjalistycznego sprzętu w ramach realizacji inwestycji. Praca urządzeń budowlanych w trakcie wykonywania robót przyczynić się może do uciążliwości akustycznych, wpływając okresowo ujemnie na zdrowie zwierząt przebywających w pobliżu prac.

Przewidywane drgania podłoża oraz hałas na etapie realizacji poszczególnych inwestycji, przypadkowe niszczenie środowiska bytowania zwierząt oraz roślin mogą zaburzyć migracje gatunków zamieszkujących dany obszar albo doprowadzić do wycofania się osobników danego gatunku z dotychczas zajmowanego terenu. Należy również dołożyć wszelkiej staranności, aby w trakcie prac budowlanych nie wystąpiły przypadkowe incydenty zabijania zwierząt żyjących na danym terenie, co zapobiegnie niekontrolowanemu zmniejszaniu ich populacji.

Okresowe utrudnienia związane z pracami budowlanymi i remontowymi mogą spowodować nieznaczne pogorszenie warunków bytowania zwierząt w rejonach prowadzonych prac. Zagrożenia mogą powstać także w trakcie wykonywania robót ziemnych przy użyciu koparki (wykopy dla budowy kanalizacji). Potencjalnym zagrożeniem dla roślin może być zajęcie terenu pod inwestycję, przemieszczanie dużej ilości mas ziemi, składowanie materiałów budowlanych, jak również rozjeżdżaniem terenu przez pracujący ciężki sprzęt. W przypadku planowanych prac termomodernizacji budynków które stanowią one potencjalne siedlisko chronionych gatunków ptaków, w tym m.in. jerzyka (*Apus apus*) i wróbla (*Passer domesticus*) oraz nietoperzy, przed podjęciem prac zostanie przeprowadzona inwentaryzacja budynków pod kątem występowania chronionych gatunków ptaków i nietoperzy. W razie stwierdzenia występowania chronionych gatunków ptaków i nietoperzy, termin i sposób wykonania prac zostanie dostosowany do ich okresów lęgowych, rozrodczych i hibernacji.

Realizowane działania uwzględniają ochronę gatunkową roślin i zwierząt wynikającą z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, mającą na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu okazów gatunków oraz ich siedlisk i ostoi, dotyczących zakazów oraz odstępstw od zakazów w odniesieniu do ww. gatunków oraz wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych.

Planowana rozbudowa sieci kanalizacyjnej spowoduje poprawę jakości wód powierzchniowych, co z kolei przyczyni się do stworzenia korzystnych warunków bytowania w ciekach wodnych na terenie Gminy wszelkim organizmom wodnym.

8.5 ODDZIAŁYWANIE NA WODY

Realizacja zadań przewidzianych w Programie ochrony środowiska dla Gminy Złotów nie spowoduje pogorszenia stanu wód powierzchniowych i podziemnych i nie będzie miała negatywnego wpływu na osiągnięcie celów środowiskowych jednolitych części wód. Z wydanych już decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach związanych z budową kanalizacji sanitarnej wynika, że po dokonaniu analizy wpływu przedmiotowych przedsięwzięć na cele środowiskowe zawarte w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry realizacja tych przedsięwzięć nie spowoduje nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” przyjętym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2016 r. poz. 1967). Działania związane z gospodarką wodno – ściekową na terenie gminy wpłyną na

poprawienie jakości części wód i osiągnięcie ich dobrego stanu chemicznego i potencjału ekologicznego.

Uwzględniając lokalizację i rodzaj przedmiotowych przedsięwzięć, planowane rozwiązania i środki chroniące środowisko gruntowo-wodne oraz wody powierzchniowe, rozwiązania w zakresie gospodarki wodno-ściekowej oraz postępowania z odpadami nie przewiduje się negatywnego oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko gruntowo-wodne, w tym wody podziemne i powierzchniowe. Ponadto, realizacja inwestycji pozwoli na poprawę stanu sanitarnego przedmiotowego terenu i wpłynie tym samym pozytywnie na poprawę jakości wód podziemnych i powierzchniowych. Obszar objęty projektowanym dokumentem nie jest położony w strefie ochronnej ujęcia wód podziemnych.

Podobnie jak w przypadku środowiska gruntowego i wód podziemnych, podczas wykonywania prac budowlanych mogą mieć miejsce jedynie potencjalne, krótkookresowe negatywne oddziaływania na wody powierzchniowe. Działania te związane są z potencjalnymi zagrożeniami dla jakości wód powierzchniowych na skutek przenikania do nich substancji chemicznych z pracujących maszyn, urządzeń budowlanych i pojazdów, w szczególności w przypadku ich awarii. Oddziaływania te jednak będą mieć charakter lokalny i krótkotrwały.

8.6 ODDZIAŁYWANIE NA DOPRA MATERIAŁNE I ZABYTKI

Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na zabytki i dobra materialne, jeśli sposób realizacji inwestycji będzie prawidłowy (przez prawidłową realizację działań rozumie się działania minimalizujące negatywny wpływ na omawiane komponenty - integrowane z krajobrazem przez odpowiednią lokalizację).

Na etapie prac budowlanych w sąsiedztwie zabytków i dóbr materialnych, negatywnie może na nie wpływać podwyższony poziom zanieczyszczeń powietrza związany z pracą maszyn budowlanych (zwiększone zapylenie, wzrost emisji komunikacyjnej, zwiększony poziom hałasu oraz drgań).

8.7 ODDZIAŁYWANIE NA ZASOBY NATURALNE

Charakter zaplanowanych do realizacji działań nie przewiduje, aby mogły one mieć długotrwały negatywny wpływ i oddziaływanie na zasoby naturalne. Ewentualne oddziaływanie na etapie prowadzenia prac budowlanych będzie się wiązać z niewielkim ryzykiem zanieczyszczenia środowiska gruntowego. Należy również unikać wkraczania ciężkiego sprzętu na tereny naturalne i nieprzekształcone, a po zakończonych pracach

budowlanych teren budowy powinien zostać uporządkowany i przywrócony do stanu pierwotnego lub zbliżonego do naturalnego.

8.8. ODDZIAŁYWANIE NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI I KRAJOBRAZ

Planowane działania dotyczą głównie modernizacji istniejącej infrastruktury. Teren inwestycji uległ wiele lat wcześniej antropogenicznym zmianom środowiska przyrodniczego. Ewentualne oddziaływanie na etapie prowadzenia prac budowlanych będzie się wiązać ze zniszczeniem wierzchniej warstwy gleby przez pojazdy i maszyny używane przy prowadzonej budowie i modernizacji zaplanowanych inwestycji. Działania te będą miały charakter lokalny, jako że ograniczają się do obszarów, na których są przeprowadzane prace. Inwestycje związane z rozwojem sieci kanalizacyjnych i wodociągowych nie wpłyną negatywnie na krajobraz, ponieważ są to obiekty budowlane posadzone w większości pod ziemią. Jedynymi elementami widocznymi będą wazy studni kanalizacyjnych oraz elementy pompowni ścieków – szafa sterownicza, kominki wentylacyjne, ogrodzenie, utwardzenie. Stąd też trudno mówić o jakimkolwiek wpływie na krajobraz. Ponadto Wybudowanie kolejnych odcinków sieci kanalizacyjnej pozwoli na sukcesywne likwidowanie szamb poprzez co wyeliminuje się emisję nieprzyjemnych zapachów i poprawi się estetyka krajobrazu.

9. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

Poniżej przedstawiono propozycje zapobiegania, łagodzenia negatywnego wpływu na środowisko, będącego konsekwencją realizacji działań ujętych w *Programie* na poszczególne komponenty środowiska.

Powietrze i klimat

- Celem ograniczenia wtórnego pylenia na etapie realizacji inwestycji planuje się zraszanie placu budowy w czasie suszy.
- Wykonawcy wybierani do realizacji poszczególnych zadań powinni używać nowoczesnego sprzętu i wykazać się dbałością o prawidłową eksploatację i właściwą konserwację sprzętu i środków transportu. Takie zapisy mogą znaleźć się na odpowiednich etapach procedur przetargowych.

Klimat akustyczny

- Celem ograniczenia uciążliwości prace wykonawcze w rejonie terenów podlegających ochronie akustycznej należy prowadzić wyłącznie w porze dnia, rozumianej jako przedział czasu od godziny 6:00 do godziny 22:00.
- Należy tak planować roboty budowlane w ramach poszczególnych zadań, by prowadzić prace związane z emisją hałasu w tym samym czasie tylko po jednej stronie budynku, aby w mieszkaniu były pomieszczenia nienarażone na emisję hałasu
- Maszyny budowlane powinny być w dobrym stanie technicznym oraz posiadać sprawne tłumiki akustyczne.

Wody i gleby

- Materiały użyte do budowy posiadać będą wymagane certyfikaty i będą obojętne dla środowiska gruntowo-wodnego.
- Na terenie budowy będzie wykorzystywany sprzęt sprawny technicznie. Maszyny i pojazdy będą naprawiane i tankowane poza placem budowy. Zaplecze budowlane zostanie wyposażone w sorbenty na wypadek ewentualnych usterek, w wyniku których może nastąpić wyciek substancji do gruntu.
- Nie przewiduje się magazynowania materiałów i surowców budowlanych na placu budowy – będą one bezpośrednio wykorzystywane po ich dowiezieniu na miejsce realizacji inwestycji.
- Pracownicy obsługujący plac budowy korzystać będą z przenośnych sanitariatów objętych serwisem uprawnionych podmiotów zewnętrznych.
- Racjonalna gospodarka materiałami i minimalizacja powstawania odpadów.
- Prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów nadających się do odzysku lub unieszkodliwiania, a odpady niebezpieczne gromadzić w szczelnych, oznakowanych pojemnikach, w wydzielonym miejscu.
- W przypadku kolizji z terenami zielni, niezbędne jest zabezpieczenie drzew wraz z ich bryłą korzeniową w pobliżu której prowadzone są prace.
- Przeprowadzenie prób szczelności nowej sieci kanalizacyjnej.
- Minimalizowanie zakresu robót powodujących zdejmowanie warstw próchnicznych gleby, a także zaplanowanie wykorzystania nadmiarów ziemi pochodzącej z wykopów.
- Przed rozpoczęciem prac ziemnych warstwa wierzchnia gleby (humus) powinna być zebrana, a po zakończeniu prac – rozdeponowana na powierzchni terenu.
- Prawidłowe przechowywanie substancji ropopochodnych oraz innych materiałów.

- Powstające podczas realizacji inwestycji oraz eksploatacji obiektu odpady należy przekazywać tylko wyspecjalizowanym jednostkom posiadającym zezwolenie na odzysk, utylizację, zbieranie i transport tych odpadów.

Rośliny i zwierzęta, różnorodność biologiczna oraz obszary chronione

- W przypadku realizacji prac ziemnych- w celu ochrony płazów, gadów i innych drobnych zwierząt kontrole wykopów i przenoszenie uwięzionych w nich zwierząt w bezpieczne miejsce oraz zabezpieczenie wykopów przed dostaniem się do nich małych zwierząt.
- Wcześniejsza terenowa inwentaryzacja zasobów środowiska przyrodniczego.
- W przypadku planowanych prac termomodernizacji budynków stanowią one potencjalne siedlisko chronionych gatunków ptaków, w tym m.in. jerzyka (*Apus apus*) i wróbla (*Passer domesticus*) oraz nietoperzy. Przed podjęciem prac należy przeprowadzić inwentaryzację budynków pod kątem występowania chronionych gatunków ptaków i nietoperzy. W razie stwierdzenia występowania chronionych gatunków ptaków i nietoperzy, termin i sposób wykonania prac należy dostosować do ich okresów lęgowych, rozrodczych i hibernacji.
- Ograniczenie na etapie planowania i wykonawstwa wycinki drzew i krzewów oraz naruszania cennych siedlisk.
- W czasie wykonywania prac budowlanych w sąsiedztwie systemów korzeniowych należy przeprowadzać wykopy ręcznie. W przypadku konieczności odsłonięcia korzeni należy je zabezpieczyć. Należy unikać usuwania korzeni strukturalnych.
- Prace ziemne i inne prace wykonywane ręcznie z wykorzystaniem mechanicznego lub urządzeń technicznych, wykonywane w obrębie korzeni, pnia lub korony drzewa lub w obrębie korzeni lub pędów krzewu przeprowadzane będą w sposób najmniej szkodzący drzewom lub krzewom.
- Nie wolno dopuścić, aby wokół drzew sąsiadujących z planowaną inwestycją doszło do zmiany poziomu gruntu ani zagęszczenia gleby, wskutek składowania materiałów budowlanych pod drzewami. Należy również pamiętać, aby zabezpieczyć drzewa przed zmianą właściwości chemicznych gleby przez zanieczyszczenie wodą używaną na budowie np. z wapnem i cementem. Podczas prac inwestycyjnych sąsiadujących z drzewami należy pamiętać o zastosowaniu rozwiązań zapewniających ochronę drzew i gleby, tj. zastosowanie ogrodzenia tymczasowego strefy ochrony drzew (SOD) - wyznaczonej przez inspektora nadzoru dendrologicznego, zastosowanie murków oporowych na granicy SOD w

celu zachowania oryginalnego poziomu gruntu, zabezpieczenie konarów i pni (nie należy wycinać całych konarów, ogławiać ani podkrzesywać koron drzew). W przypadku konieczności pozostawienia otwartej ściany wykopu w SOD, na czas robót budowlanych, konieczne jest zamontowanie ekranu korzeniowego w celu ochrony przed przesuszeniem i przemarznięciem korzeni żywicielskich.

- oszczędne korzystanie z terenu w trakcie przygotowywania i realizacji inwestycji oraz ochrony gleby, zieleni, naturalnego ukształtowania terenu i stosunków wodnych.
- planowane prace budowlane powinny zostać przeprowadzone w możliwie najkrótszym czasie, poza okresem lęgowym ptaków. Prace należy prowadzić również poza okresem migracyjnym ptaków.

Ludzie

- stosowanie sprawnego technicznie sprzętu, stałe prowadzenie nadzoru budowlanego oraz bezwzględne przestrzeganie przepisów BHP.
- oznakowanie obszarów, gdzie prowadzone będą prace budowlane i modernizacyjne, w celu zwiększenia bezpieczeństwa ludzi podczas wykonywania tych prac.
- ograniczenie czasu pracy maszyn budowlanych do niezbędnego minimum w celu zmniejszenia emisji spalin oraz hałasu.

Zabytki i dobra materialne oraz krajobraz

- maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu,
- wszystkie inwestycje powinny być zaplanowane tak, aby nie niszczyły walorów estetycznych krajobrazu. W przypadku natrafienia na przedmioty o charakterze zabytkowym należy zabezpieczyć teren znaleziska i powiadomić o tym fakcie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków

10. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU

Proponowane do realizacji przedsięwzięć w ramach Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Złotów znamionuje się pozytywnym wpływem na środowisko przyrodnicze oraz bazuje na tzw. istniejącej infrastrukturze i nie wykracza na nowe obszary. W przypadku inwestycji z dziedziny gospodarki wodno-ściekowej oraz modernizacji nawierzchni dróg ewentualne warianty przedsięwzięć przedstawiono w kartach informacyjnych przedsięwzięć.

Przeprowadzając analizę wariantów poszczególnych przedsięwzięć można porównywać ze sobą następujące elementy inwestycyjne:

- warianty lokalizacji,
- warianty konstrukcyjne i technologiczne,
- warianty organizacyjne,
- wariant niezrealizowania inwestycji tzw. wariant „0”.

Wariant „0” nie oznacza, że nic się nie zmieni, ponieważ brak realizacji inwestycji może także powodować konsekwencje środowiskowe.

W przypadku projektu *Programu ochrony środowiska dla Gminy Złotów* rozwiązaniem alternatywnym jest brak realizacji Programu. Wszystkie działania zaproponowane do realizacji w ramach projektowanego dokumentu z założenia mają na celu poprawę stanu środowiska na terenie gminy i tym samym pozytywnie wpływać będą na zdrowie człowieka. W związku z ciągłym rozwojem gospodarczym oraz wzrostem poziomu konsumpcji brak realizacji Programu prowadzić będzie do pogorszenia wszystkich elementów środowiska.

11. POTENCJALNE ODDZIAŁYWANIE TRANSGRANICZNE

Zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, z rozdziału 3, działu VI dotyczącego postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w przypadku projektów polityk, strategii, planów i programów, opracowywany dokument nie będzie wywierał znaczącego oddziaływania transgranicznego. Na etapie prognozy stwierdzono, że realizacja projektu Programu ochrony środowiska dla Gminy Złotów nie wskazuje możliwości negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko, mogącego objąć terytorium innych państw.

12. PRZEWIDYWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI PROGRAMU

Monitoring skutków realizacji postanowień projektu Programu w zakresie oddziaływania na środowisko będzie realizowany w ramach sporządzanego co dwa lata raportu z wykonania Programu w oparciu o wskaźniki wyznaczone w projekcie Programu:

Cele	Wskaźniki	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło danych do pomiaru wskaźnika
Zapewnienie mieszkańcom dostępu do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej poprzez prowadzenie racjonalnej gospodarki wodnościekowej	Długość sieci kanalizacyjnej [km]	91,1 km	Powyżej 91,1 km	GUS
	Odsetek ludności korzystającej z kanalizacji [%]	60,3%	Nie mniej niż 60,3%	GUS
	Długość sieci wodociągowej [km]	167	Powyżej 167 km	GUS
	Odsetek osób korzystających z wodociągu [%]	93,2%	Nie mniej niż 93,2%	GUS
Niedopuszczenie do pogorszenia stanu wód i ograniczenie ryzyka powodziowego	Liczba przeprowadzonych kontroli zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków [lb.]	0	Co najmniej 10/rok	Dane Urzędu Gminy
- Dobra jakość powietrza atmosferycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm - osiągnięcie poziomu docelowego benzo(a)piranu, pyłu zawieszonego PM2,5 oraz PM10 - Osiągnięcie poziomu celu długoterminowego dla ozonu - Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych	Liczba budynków objętych modernizacją systemów grzewczych [szt.]	0	1951	Dane Urzędu Gminy
	Wzrost mocy OZE zainstalowanego w Gminie [kW]	0	60 kW	Dane Urzędu Gminy
	Długość ścieżek rowerowych [km]	10,6 km	Więcej niż 10,6 km	GUS
Dobry stan klimatu akustycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm poziomu hałasu	Długość ścieżek rowerowych [km]	10,6 km	Więcej niż 10,6 km	Dane Urzędu Gminy

Cele	Wskaźniki	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło danych do pomiaru wskaźnika
Zachowanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych norm	Przypadki przekroczeń wartości dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych [lb.]	0	0	WIOŚ
Utrzymanie stanu bez incydentów o znamionach poważnej awarii	Liczba przypadków wystąpienia poważnych awarii [lb.]	0	0	WIOŚ
Zachowanie bioróżnorodności	Lesistość Gminy [%]	24,3%	Nie mniej niż 24,3%	GUS
	Udział terenów objętych obszarowymi formami ochrony przyrody w powierzchni Gminy	4 711,91 ha	Nie mniej niż 4 711,91 ha	GUS
Zapobieganie degradacji gleb poprzez właściwe użytkowanie, zabiegi ochronne i rekultywację	Powierzchnia terenów, na których stwierdzono przekroczenia standardów jakości ziemi i gleby [ha]	0	0	RDOŚ
Racjonalizacja gospodarki odpadami	poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych [%]	36,04%	55%	GUS

13. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Przedmiot i zakres opracowania

Prognoza przygotowana została na potrzeby przeprowadzenia procedury w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu *Programu ochrony środowiska dla Gminy Złotów na lata 2022-2025 z perspektywą do z perspektywą do roku 2029*. Głównym celem opracowania prognozy jest określenie potencjalnego oddziaływania realizacji ocenianego dokumentu na środowisko. Głównym założeniem dokumentu jest poprawa stanu środowiska naturalnego oraz efektywne zarządzanie środowiskiem i jego zasobami.

Zakres prognozy

Zakres niniejszej prognozy jest zgodny z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029).

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem z dnia 27.12.2022 r. (znak pisma: WOO-III.410.1053.2022.MM.1) uzgodnił szczegółowy zakres prognozy.

Zidentyfikowane problemy środowiskowe na terenie Gminy

Do głównych problemów na terenie Gminy zalicza się:

- zły stan wód powierzchniowych,
- występowanie w obszarze Gminy zbiorników bezodpływowych,
- brak pełnej kontroli nad szczelnością zbiorników bezodpływowych i gospodarowaniem nieczystościami płynnymi,
- przekroczenia dopuszczalnych norm - osiągnięcie poziomu docelowego benzo(a)piranu, pyłu zawieszony PM_{2,5} oraz PM₁₀,
- przekroczenie poziomu celu długoterminowego dla ozonu,
- niski odsetek budynków wykorzystujących odnawialne źródła energii,
- zły stan dróg w obszarze gminy,
- niedostateczna ilość ścieżek/tras rowerowych umożliwiających bezpieczny dojazd do najbliższych dużych miejscowości,
- presja urbanizacyjna, turystyczna i rekreacyjna na obszary cenne przyrodniczo,
- niski wskaźnik lesistości,
- zakwaszenie gleb oraz miejsca, w których odnotowuje się niska zasobność gleby w makroelementy,
- wzrost masy odpadów komunalnych produkowanych w obszarze Gminy,
- niedostateczne usuwanie wyrobów azbestowych.

Przewidywane oddziaływanie na środowisko

Działania przewidziane do realizacji w ramach Programu, które mogą potencjalnie wpływać na środowisko to:

- Modernizacja Stacji Podnoszenia Ciśnienia w m. Stawnica (Zabajka),
- Budowa nowych sieci wodociągowych i kanalizacyjnych,
- Ochrona zasobów wody ze zlewni rzeki Noteć na terenie ZIT MOF Piły – kompleksowe oczyszczanie Jeziora Zaleskiego (zakres zadania w granicach Gminy Złotów),

- Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej Gminy m.in. Szkoły w świętej, szkoły w Stawnicy i OSP w Świętej,
- Obniżenie poziomu niskiej emisji w Gminie Złotów poprzez wymianę źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych i usługowych,
- Montaż OZE w budynkach użyteczności publicznej,
- Budowa dróg/ścieżek rowerowych,
- Modernizacja nawierzchni dróg gminnych,
- Likwidacja wyrobów zawierających azbest z budynków mieszkalnych, inwentarskich i gospodarczych na terenie Gminy Złotów,
- Zastosowanie OZE na potrzeby budynków mieszkalnych oraz usługowych i produkcyjnych,
- Ograniczenie ilości odpadów zmieszanych powstających na terenie gminy na rzecz ilości odpadów segregowanych poprzez utworzenie Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów w Gminie Złotów.

Przeprowadzona prognoza pozwala stwierdzić, iż działania zawarte w Programie przyczynią się do poprawy stanu i jakości środowiska na terenie gminy Złotów. Możliwe jest chwilowe i krótkoterminowe oddziaływanie na środowisko, w głównej mierze działań polegających na budowie i modernizacji infrastruktury kanalizacyjnej, modernizacji nawierzchni dróg, prac modernizacyjnych budynków oraz montażu OZE. Oddziaływanie to może być związane z emisją hałasu oraz zanieczyszczeń, a także chwilowym naruszeniem powierzchni ziemi wynikającym z wykorzystania sprzętu budowlanego. Aby zminimalizować nawet krótkotrwałe oddziaływanie na środowisko w prognozie przedstawiono szereg działań mających na celu zapobieganie oraz ograniczenie negatywnego wpływu planowanych działań na środowisko.

Potencjalne oddziaływanie transgraniczne

Realizacja projektu *Programu ochrony środowiska dla Gminy Złotów na lata 2022-2025 z perspektywą do z perspektywą do roku 2029* nie wskazuje możliwości negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko, mogącego objąć terytorium innych państw.